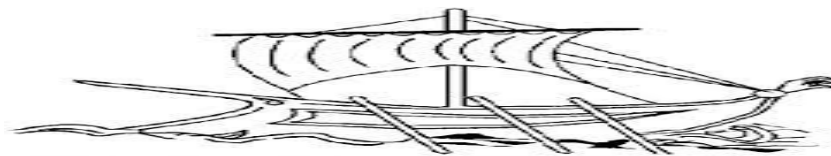

ΑΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ ΤΤ- ΣΔΟ ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΘΕΜΑ: «ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ»

THESIS:
«INTERTEMPORAL DEVELOPMENT OF
PHYSICAL ENTITIES' TAXATION»

ΓΚΡΕΤΑ ΔΑΝΑ Α.Μ 14601

Επιβλέπων καθηγητής : Νεκτάριος Σταυρόπουλος

Πειραιάς 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΠΕΡΙΛΗΨΗ</u>	σελ.4
<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	σελ.5
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ</u>	
1.1 Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ.....	σελ.7
1.2 ΕΙΔΗ ΦΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ.....	σελ.7
1.3 Η ΑΝΤΙΔΟΣΗ.....	σελ.9
1.4 Ν.Δ 3323/1955.....	σελ.10
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ</u>	
2.1 ΒΑΣΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ.....	σελ.12
2.2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ.....	σελ.13
2.3 ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ.....	σελ.13
2.4 ΧΡΟΝΟΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ.....	σελ.14
2.5 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	σελ.15
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ</u>	
3.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	σελ.17
3.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ.....	σελ.18
3.3 ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΒΑΡΥΝΟΥΝ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ.....	σελ.19
3.4 ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	σελ.20
3.5 ΤΕΚΜΗΡΙΑ.....	σελ.23
3.6 ΔΑΠΑΝΕΣ.....	σελ.24
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΤΡΟΠΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ</u>	
4.1 ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	σελ.26
4.2 ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΤΟΣ 2000-2013.....	σελ.27
4.3 ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	σελ.37
4.4 ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ.....	σελ.39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ: ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

5.1 ΤΟ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ.....σελ.47
5.2 ΝΕΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ-ΝΕΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ..... σελ.48
5.3 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΦΟΡΟΥ.....σελ.52
5.4 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΕΩΝ..... σελ.58
5.5 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ.....σελ.61
<u>ΕΠΙΛΟΓΟΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ</u> σελ.63
<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εργασία αναλύονται ορισμοί που αφορούν την φορολογία των φυσικών προσώπων και τον σκοπό της στην Ελλάδα. Επίσης αναλύονται οι έννοιες, οι κατηγορίες και το αντικείμενο των φόρων. Κύριο θέμα της εργασίας είναι η εξέλιξη της φορολογίας των φυσικών προσώπων που παρά τις μεταβολές που έχει υποστεί, με πιο πρόσφατες αλλαγές τους νόμους Ν.4110/2013, Ν.4172/2013, ο τρόπος και η φιλοσοφία που λειτουργεί ο φόρος και φορολογείται το φυσικό πρόσωπο μένει διαχρονικά ίδιος.

ABSTRACT

The following thesis, provides analysis of the definitions concerning taxation and its purpose in Greece, as well as concepts, categories and subject of taxes. The main focus revolves around the evolution of income taxation of physical entities, which despite the recent changes according to laws, L 4110/2013, L 4172/2013 preserved the philosophy and the functionality of tax and its effect on physical entities, which remained unaffected through the passage of time.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ:

φόρος, τεκμήρια, δαπάνη, φορολογική κλίμακα, εισόδημα, ηλεκτρονική δήλωση ,διαχρονική εξέλιξη

KEY WORDS:

tax, inference. expense, tax scale, income, electronic tax reporting, intertemporal development

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η φορολογία υπήρχε από αρχαιοτάτων χρόνων. Διάφοροι τοπικοί άρχοντες ή ηγεμόνες υποχρέωναν τους πολίτες να καταβάλλουν αντικείμενα αξίας, τον λεγόμενο φόρο. Ο φόρος ήταν και παραμένει η υποχρέωση του πολίτη να πληρώνει κάποιο χρηματικό ποσό στο κράτος. «Κανένας πολίτης δεν εξαιρείται από την τιμίαν υποχρέωση του να συνεισφέρει κατά τη δύναμιν και τα πλούτη του τα εις δημοσίας ανάγκας δασίματα» είχε πει ο Ρήγας Φεραίος, Έλληνας συγγραφέας, πολιτικός, στοχαστής και επαναστάτης, ο οποίος έζησε το διάστημα 1757-1798.

Ο φόρος λοιπόν δημιουργούσε πάντα σχέσεις μεταξύ πολίτη και κράτους, συνήθως μονόπλευρες, και δεν υπάρχει ειδική αντιπαροχή από την πλευρά του κράτους. Το κράτος λαμβάνει τους φόρους, οι οποίοι είναι το μεγαλύτερο ποσοστό των κερδών του και τους χρησιμοποιεί για την γενικότερη κοινωνική ευημερία. Η φορολογία όπως είναι στις μέρες μας θεσπίστηκε νομικά το 1955 με το Νομικό Διάταγμα 3323.

Το ΝΔ 3323/55 επήλθε της φορολογικής μεταρρύθμισης του Ελευθέριου Βενιζέλου το 1919 με τον Νόμο 1640/1919 «Περί Φορολογίας των καθαρών προσόδων». Παρέμεινε η ραχοκοκαλιά του φορολογικού συστήματος που στις μέρες μας μετά από τόσες αλλαγές και τροποποιήσεις τείνει να εξαλειφθεί και να χάσει τελείως την αρχική δομή της. Το ΝΔ 3323 παραμένει όμως βασικός πυλώνας των σημερινών νόμων και ορίζει ότι κάθε φυσικό πρόσωπο ανάλογα με το ποσό του εισοδήματος του θα φορολογείται με προοδευτικό φόρο που επιβάλλεται στο συνολικό του εισόδημα σε σύγκριση με τον Ν 1640/1919 που ο φόρος επιβαλλόταν χωριστά στο εισόδημα του φορολογούμενου. Το ΝΔ 2238/94 μετά από τροποποιήσεις προηγούμενων νόμων αποτελούσε τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, με βάση τον οποίο ορίζονται όλες οι νομοθεσίες περί φορολογίας φυσικών προσώπων μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του 2013 όπου άρχισε να ισχύει ο νέος νόμος φορολογίας φυσικών προσώπων, ο 4172/2013.

Ο Ν 4172/13, ο νέος κώδικας φορολογίας εισοδήματος, εφαρμόζεται από την 1 Ιανουαρίου 2014 για εισοδήματα που αποκτώνται από αυτή την ημερομηνία και μετά. Με την κατάργηση του προηγούμενου νόμου 2238/13 που ήδη με

τον νόμο 4110/13 είχε τροποποιηθεί σε μεγάλο βαθμό, οι φορολογούμενοι προετοιμάστηκαν και ήταν πιο έτοιμοι να δεχτούν τις διαφορετικές και με νέα φιλοσοφία διατάξεις. Ο νέος κώδικας φορολογίας εισοδήματος δέχεται πολλές τροποποιήσεις ακόμη, μικρές και μεγάλες , πολλές φορές σε πολύ μικρά διαστήματα μεταξύ τους. Μόνο ο Ν.2238/94 από το έτος που εφαρμόστηκε μέχρι και που σταμάτησε να ισχύει, είχε τροποποιηθεί με άλλους εξήντα νόμους. Το έτος 2013 υπήρξαν οχτώ τροποποιητικοί νόμοι.

Με αφορμή την συχνή αλλαγή της νομοθεσίας και των τροποποιήσεων της φορολογίας, αλλά συγχρόνως και την διαχρονικότητα που διατηρεί ο φόρος, θα αναλυθούν στα παρακάτω κεφάλαια οι αλλαγές που επήλθαν στην φορολογία των φυσικών προσώπων και πως αυτή έχει επικρατήσει στην τωρινή της μορφή .

Για να διεκπεραιωθεί ορθά η ανάλυση των στοιχείων της φορολογίας και να φανεί ο τρόπος φορολογίας που έχει επικρατήσει αρχικά στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μια ιστορική αναδρομή της φορολογίας. Στο δεύτερο κεφάλαιο δίνονται οι ορισμοί γενικών εννοιών του φόρου. Στο τρίτο κεφάλαιο αναφέρονται τα περί φορολογίας φυσικών προσώπων. Στο τέταρτο κεφάλαιο δίνεται ο τρόπος φορολογίας του εισοδήματος. Στο πέμπτο κεφάλαιο αναφέρονται οι τελευταίες σημαντικές αλλαγές που επήλθαν και οι νέοι τρόποι και τα νέα μέσα φορολόγησης.

Εν κατακλείδι να σημειωθεί ότι ο φόρος ακολουθεί τον πολίτη κατά την διάρκεια της ζωής του σε όλες του τις δραστηριότητες. Για τον λόγο αυτό λοιπόν είναι εύλογο να δοθούν στοιχεία για την φορολογία των φυσικών προσώπων με τα περισσότερα από αυτά τα στοιχεία να έχουν διαφοροποιηθεί από τον αρχικό κορμό της ή να συνεχίζουν να επικρατούν. Ειδικά να φανούν οι επίκαιρες αλλαγές που αφορούν όλους τους ανθρώπους όλων των βαθμίδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

1.1 Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Η φορολόγηση στην Αρχαία Ελλάδα ήταν κατά κανόνα άμεση. Αυτό οφειλόταν στο γεγονός ότι αυτή προσιδίαζε προς το δημοκρατικό πολίτευμα σα δικαιότερη κι έπειτα η κοπή των μεταλλικών νομισμάτων ήταν πάντα ένας τεχνικός ανασταλτικός παράγοντας· η εφεύρεση του χαρτιού και η χρήση του χαρτονομίσματος διευκόλυνε ποικιλότροπα τα πράγματα στις μεταγενέστερες εποχές.

Η πόλη όμως εισέπραττε δασμούς για είδη που εισάγονταν· αυτοί οι δασμοί βέβαια μεταφράζονταν σε έμμεσους φόρους, μια και βάραιναν τελικά τον αγοραστή. Τα εμπορεύματα που φορολογούνταν ήταν είδη πολυτελείας, ενώ σιτάρι και άλλα είδη πρώτης ανάγκης, αν και εισαγμένα, δε φορολογούνταν, όπως δε φορολογούνταν τα εγχώρια είδη. Η εξαγωγή μάλιστα μερικών από αυτά, όπως των σύκων στην Αττική, απαγορευόταν, αν δεν υπήρχε επάρκεια για τη διατροφή των πολιτών και γενικότερα όλων των κατοίκων της χώρας.

1.2 ΕΙΔΗ ΦΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

ΜΕΤΟΙΚΙΟΝ ΚΑΙ ΞΕΝΙΚΟΝ

Στην αρχαία Ελλάδα, η φορολογία λειτουργούσε κυρίως με τους άμεσους φόρους. Δύο τέτοιοι ήταν το «μετοίκιον» και το «ξενικόν». Το «μετοίκιον» και το «ξενικόν» ήταν δύο τακτικοί φόροι, οι οποίοι όμως δεν αφορούσαν τους αθηναίους πολίτες. Τον πρώτο τον πλήρωναν οι μέτοικοι, οι ξένοι δηλαδή που έμεναν μόνιμα στην Αθήνα και απολάμβαναν αρκετά δικαιώματα που τους παρείχε η Αθηναϊκή Πολιτεία. Ο δεύτερος επιβαλλόταν στους ξένους που τύχαινε να παρεπιδημούν στην Αθηναϊκή επικράτεια.

ΤΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Όστόσο άμεσους φόρους πλήρωναν και οι ίδιοι οι Αθηναίοι καθώς η Αθηναϊκή Πολιτεία είχε εφεύρει τρόπους να ξεπερνά την απέχθειά της προς την άμεση

φορολογία. Εκτός από την «εισφορά», η οποία ήταν ένας έκτακτος φόρος επί του κεφαλαίου, θέσπισε τον θεσμό της «τακτικής» και «έκτακτης» λειτουργίας.

Οι έκτακτες λειτουργίες απέβλεπαν στην κάλυψη πολεμικών αναγκών, όπως ήταν η τριηραρχία: υποχρέωση να καλυφθούν τα έξοδα συντήρησης ενός πολεμικού πλοίου και της σκευής του, ενώ οι τακτικές σχετιζόνταν συνήθως με θρησκευτικές ή καλλιτεχνικές ανάγκες, όπως ήταν η χορηγία με κάλυψη μέρους των δαπανών που απαιτούνταν για την τέλεση δραματικών, μουσικών και χορευτικών αγώνων, η εστίασις με κάλυψη των εξόδων για θρησκευτικά δείπνα κατά τη διάρκεια γιορτών ή η θεωρία με κάλυψη των δαπανών της αποστολής επίσημων αντιπροσωπειών σε μεγάλα ιερά. Με αυτή τη μέθοδο τα φορολογικά βάρη στην Αθηναϊκή Δημοκρατία τα αισθάνονταν κυρίως οι «έχοντες και κατέχοντες».

Ενδεικτικό είναι ότι κάθε φορά που επικρατούσαν οι ολιγαρχικοί έντονη ήταν η τάση για κατάργηση των τακτικών λειτουργιών, οι οποίες όμως και πάλι γίνονταν υποχρεωτικές όταν η εξουσία περνούσε στα χέρια των δημοκρατικών. Πολύ χαρακτηριστικά είναι τα όσα μας λέει ένας σαφώς ολιγαρχικών τάσεων Αθηναίος του 5ου αι. π.χ.: «Ο λαός απαιτεί να παίρνει χρήματα και για να τραγουδά και για να τρέχει και για να χορεύει και για να ταξιδεύει και για να έχει ο ίδιος χρήμα και για να γίνουν οι πλούσιοι φτωχότεροι». Αλλά και την οργή των πλουσίων εναντίον της Αθηναϊκής Δημοκρατίας εξαιτίας των λειτουργιών η τελευταία βρήκε τρόπο να την αμβλύνει. Θέσπισε τον θεσμό της αντιδόσεως, με βάση τον οποίο ήταν δυνατόν κάποιος να ζητήσει τα βάρη μιας λειτουργίας που του είχε ανατεθεί να περάσουν σε κάποιον άλλον που θα αποδεικνυόταν πλουσιότερός του. Αν ο τελευταίος αρνούνταν, τότε ήταν υποχρεωτική η ανάμεσά τους ανταλλαγή των περιουσιών τους. Με τη νέα του πλέον περιουσία ο αρχικά ορισθείς αναλάμβανε και τα έξοδα της λειτουργίας. Οι προστριβές ανάμεσα στην Αθηναϊκή Πολιτεία και στους πλουσίους περνούσαν ανάμεσα στους ίδιους τους πλουσίους.

1.3 Η ΑΝΤΙΔΟΣΗ

Ο κυριότερος θεσμός του αθηναϊκού φορολογικού συστήματος, αυτός δηλαδή που κρατούσε το σύστημα των λειτουργιών σε εγρήγορση, απέτρεπε κάθε ιδέα για απόκρυψη περιουσιακών στοιχείων και εμπόδιζε τη φοροδιαφυγή, χωρίς ανάγκη ηλεκτρονικής διοργάνωσης, ήταν η «αντίδοση». Η λέξη βγαίνει από το ρήμα αντιδίνω, «ἀντιδίδωμι» στα αρχαία, το οποίο σημαίνει δίνω κάτι για κάτι που μου έδωσαν, ανταλλάσσω. Η «αντίδοση» ήταν μια ανταλλαγή, αλλά όχι μια κοινή και συνηθισμένη ανταλλαγή. Ήταν ανταλλαγή περιουσιών.

Εκτός από τον ετήσιο φόρο τους, οι πλούσιοι κυρίως Αθηναίοι ήταν υποχρεωμένοι να εκτελούν και τις λειτουργίες, που τους όριζε ο επώνυμος άρχοντας ή κάποια άλλη αρμόδια αρχή. Οι κύριες και πολύ δαπανηρές λειτουργίες ήταν η «τριηραρχία», η «χορηγία», η «γυμνασιάρχα», η «εστίαση», η «αρχιερέα» και η «αφορία» η «ευφορία». Στη δημοκρατική Αθήνα τα έξοδα της πόλης-κράτους τα είχαν αναλάβει, με βάση τα δημοκρατικά θέσμια, οι οικονομικά ευρωστότεροι και ποτέ οι φτωχοί. Ένας άλλος έκτακτος φόρος ήταν η εισφορά που τον πλήρωναν οι πλούσιοι Αθηναίοι σε περίπτωση πολέμου, για τις ανάγκες της πόλης.

Η περιουσιακή κατάσταση κάθε Αθηναίου ήταν από γνωστή ως πολύ καλά γνωστή από τον τρόπο της ζωής του, από τη φορολογική κλίμακα, στην οποία είχε δηλώσει ο ίδιος ότι ανήκε, από τους ομοδημότες, ομοφυλέτες, συμπολίτες του, που έβλεπαν τη ζωή του. Οι διάφορες λειτουργίες πάλι ήταν συνεισφορές στα έξοδα υπέρ του Αθηναϊκού Δήμου, που τις αναλάμβαναν πολύ συχνά αυτόβουλα οι πλούσιοι Αθηναίοι. Όμως οι λειτουργίες δεν ήταν προαιρετικές αλλά υποχρεωτικές για τους πλούσιους Αθηναίους κι αν υπήρχε αδιαφορία για την ανάληψή τους οι κάθε φορά αρμόδιοι άρχοντες, με βάση τους καταλόγους των πολιτών, όριζαν τον πολίτη που είχε σειρά να «*λειτουργήσει*». Κανείς δε μπορούσε να αρνηθεί τη λειτουργία, εκτός αν είχε ξαναλειτουργήσει πρόσφατα και μέσα στα χρονικά όρια, που επιφέρανε απαλλαγή από τις λειτουργίες, ακριβώς εξαιτίας πολύ πρόσφατης ανάληψης.

Κανείς δε μπορούσε να αρνηθεί να λειτουργήσει· μπορούσε όμως να ισχυρισθεί πως δεν ήταν επαρκώς πλούσιος, για να μπορέσει να αντεπεξέλθει

στα έξοδα και να υποδείξει κάποιον άλλο πλουσιότερό του, που θα μπορούσε να αναλάβει τη λειτουργία. Ο υποδειγμένος ή εκείνος που έκανε την υπόδειξη μπορούσε να δεχθεί να κάνει τη λειτουργία, με τον όρο να δεχθεί ο αντίδικός του να ανταλλάξουν τις περιουσίες τους, έτσι ώστε να φανεί ποιος είναι πλουσιότερος. Είναι φανερό πως ένας τέτοιος θεσμός δεν ευνοούσε με κανένα τρόπο την απόκρυψη περιουσιακών στοιχείων.

1.4 N.Δ 3323/1955

Με την δημοσίευση του Ν.Δ. 3323/1955 ,θεσπίστηκε ο «ενιαίος» ή «προσωπικός» φόρος στο συνολικό εισόδημα των φυσικών προσώπων, σε αντικατάσταση της φορολογίας των αναλυτικών κατηγοριών προσόδων, που είχε καθιερωθεί στη μεγάλη μεταρρύθμιση της άμεσης φορολογίας, το έτος 1919. Το νομοθέτημα αυτό αποτελεί τη πιο σημαντική φορολογική μεταρρύθμιση στην άμεση φορολογία, κατά το δεύτερο ήμισυ του 20ου αιώνα. Αφετηρία, αποτέλεσε η εξαγγελθείσα, το Δεκέμβριο του 1954, οριστική εισαγωγή του προσωπικού φόρου επί του εισοδήματος. Στη συνέχεια, από τις αρχές του 1955, καταρτίζεται το νομοσχέδιο με το οποίο προβλέπεται η εισαγωγή του «ενιαίου», φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων. Το νομοσχέδιο αυτό εισάγεται στη Βουλή για ψήφιση και στις 12 Αυγούστου 1955 δημοσιεύεται και εντάσσεται στην ελληνική έννομη τάξη . Το νομοθέτημα αυτό περιλαμβάνει ουσιαστικές, διαδικαστικές και δικονομικές διατάξεις, αποτελεί ένα άρτιο νομοθέτημα που προκαλεί το θαυμασμό για τη νομοτεχνική του αρτιότητα. Αρκετά νομοθετήματα παραπέμπουν στις διαδικαστικές διατάξεις του.

Το νέο τότε φορολογικό καθεστώς είχε ως βάση τις ίδιες πηγές εισοδήματος. Όμως, οι επιμέρους πηγές δεν αποτελούν αντικείμενο ανεξάρτητης φορολογίας. Το καθαρό εισόδημα, μετά από το συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων από όλες τις πηγές, υπολογίζεται συνολικά. Το υποκείμενο του φόρου φορολογείται, ενιαία, στο συνολικό του εισόδημα. Τα φυσικά πρόσωπα φορολογούνται για το εισόδημα που αποκτούν τόσο από την προσωπική αξιοποίηση των συντελεστών παραγωγής (έδαφος, κεφάλαιο, εργασία) που έχουν στη σφαίρα της οικονομικής τους επιρροής,

όσο και από την αξιοποίησή τους μαζί με άλλα πρόσωπα, κυρίως, με εταιρικό μανδύα (συμμετοχή σε εταιρίες προσωπικές ή περιορισμένης ευθύνης), ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους σε αυτές. Η φορολογική διαδικασία απλουστεύεται σημαντικά, καθόσον υποβάλλεται μια, ετήσια δήλωση, αντί των πολλών – κατά αναλυτική κατηγορία – που απαιτούσε το προηγούμενο σύστημα. Έτσι θέτονται οι βάσεις για τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης, σε εφαρμογή της αρχής της καθολικότητας του φόρου. Επίσης, καθιερώνεται ως αφορολόγητο ποσό, το ελάχιστο όριο διαβίωσης το οποίο, κατά το προϊσχύον φορολογικό σύστημα, δεν είχε καθολική εφαρμογή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

2.1 ΒΑΣΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Για να μπορούν να διαθέτουν τα δημόσια αγαθά δωρεάν στο κοινωνικό σύνολο, καθώς επίσης και να καλύπτουν τις διάφορες άλλες δαπάνες τους, οι δημόσιοι φορείς χρειάζονται πόρους, τους οποίους δεν διαθέτουν, γιατί η περιουσία τους είναι περιορισμένη.

Για την απόκτηση αυτών των πόρων, επομένως, οι δημόσιοι φορείς χρησιμοποιούν διάφορα μέσα. Ορισμένα από αυτά είναι μονομερή και έχουν συνήθως αναγκαστικό χαρακτήρα, τα μέσα αυτά δηλαδή συνεπάγονται παροχή των ιδιωτικών φορέων προς τους δημόσιους φορείς χωρίς αντίστοιχη ειδική αντιπαροχή των τελευταίων.

Εδώ τονίζεται η λέξη ειδική αντιπαροχή, γιατί οι δημόσιοι φορείς, που περιλαμβάνει όλες τις υπηρεσίες που προσφέρουν στους ιδιωτικούς φορείς, αλλά η αντιπαροχή αυτή δε συνδέεται άμεσα με το ποσό φόρου που πληρώνει κάθε ιδιωτικός φορέας. Εξάλλου, άλλα μέσα είναι διμερή, δηλαδή συνεπάγονται παροχή των ιδιωτικών φορέων στους δημόσιους φορείς και αντίστοιχα ειδική αντιπαροχή των τελευταίων στους πρώτους. Τα μέσα αυτά είναι συνήθως προαιρετικά. Στην πρώτη κατηγορία περιλαμβάνονται τα έσοδα από δανεισμό, και τα έσοδα από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Από την πιο πάνω ανάλυση φαίνεται επομένως ότι οι φόροι έχουν δύο βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα. Το ένα είναι ότι αποτελούν αναγκαστικό μέσο κατάθεσης πόρων από τον ιδιωτικό στον δημόσιο τομέα και το δεύτερο ότι αποτελούν μέσο μονομερές, δηλαδή που συνεπάγεται μόνο παροχή από τους ιδιωτικούς φορείς προς τους δημόσιους φορείς χωρίς αντίστοιχη ειδική αντιπαροχή των τελευταίων στους πρώτους.

2.2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Αντικείμενο του φόρου εισοδήματος είναι το «φορολογητέο» εισόδημα που προκύπτει από το ακαθάριστο εισόδημα το οποίο προέρχεται από τις πηγές που ορίζει ο νόμος. Αφού αφαιρεθούν απαλλαγές, εκπτώσεις, μειώσεις και αυτό είναι έτοιμο προς φορολόγηση. Ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε) περιλαμβάνει τις κατηγοριοποιήσεις των στοιχείων που αποτελούν το εισόδημα και τον φόρο του.

Σύμφωνα με τον τωρινό Κ.Φ.Ε οι κατηγορίες εισοδημάτων είναι τέσσερις και χωρίζονται σε εισόδημα:

- Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις,
- Εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα,
- Εισόδημα από κεφάλαιο και
- Εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

Ως «φόρος εισοδήματος σε φυσικά πρόσωπα» θεωρείται ο φόρος εκείνος που επιβάλλεται ετήσια στο εισόδημα που αποκτούν τα φυσικά πρόσωπα (άρθρο 10 ν. 4172/13).

2.3 ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Σε φόρο υπόκειται οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο έχει την φορολογική του κατοικία στην Ελλάδα, αφού το υποκείμενο του φόρου εξετάζεται πάντα σε σχέση με την φορολογική του κατοικία. Πιο συγκεκριμένα οι φορολογικοί κάτοικοι της Ελλάδας υπόκεινται σε φόρο για το φορολογικό τους εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό. Με λίγα λόγια κάθε έλληνας πολίτης γίνεται υποκείμενο φόρου για το παγκόσμιο εισόδημα του εφόσον διαμένει στην Ελλάδα και τα φορολογικά του δικαιώματα τα έχει στην χώρα μας, σε συγκεκριμένο φορολογικό έτος.

Σε αντίθεση ο φορολογούμενος που δεν έχει την φορολογική του κατοικία στην Ελλάδα υπόκειται σε φόρο για το φορολογητέο εισόδημα του που προκύπτει στην Ελλάδα και αποκτάται μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος.

Το φυσικό πρόσωπο θεωρείται ως «φορολογικός κάτοικος της Ελλάδας» και υποβάλλει ατομική δήλωση φορολογίας εισοδήματος για να φορολογηθεί στην χώρα μας όταν το αυτό έχει φυσική παρουσία εντός χώρας για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 183 συνεχόμενων μερών, δεν βρίσκεται στην χώρα για τουριστικούς, ιατρικούς, θεραπευτικούς ή γενικότερα προσωπικούς σκοπούς για διάστημα μικρότερο των 365 μερών, και φυσικά στις περιπτώσεις που

- Έχει στη Ελλάδα τη μόνιμη ή κύρια κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του ή προσωπικούς ή οικονομικούς ή κοινωνικούς δεσμούς
- Είναι προξενικός, διπλωματικός ή δημόσιος λειτουργός παρόμοιου καθεστώτος ή δημόσιος υπάλληλος που έχει την ελληνική ιθαγένεια και υπηρετεί στην αλλοδαπή.

Συνεπώς, συμπεριλαμβανομένου και του αντικείμενου του φόρου εισάγονται δύο κριτήρια για την υπαγωγή ενός προσώπου σε φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα, το ένα είναι αυτό της κατοικίας και το άλλο της πηγής του εισοδήματος.

2.4 ΧΡΟΝΟΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Ο φόρος επί του εισοδήματος επιβάλλεται κάθε φορολογικό έτος. Το φορολογικό έτος ταυτίζεται με το ημερολογιακό έτος. Με τον ν 4172/13 σταματάει να χρησιμοποιείται ως χρόνος επιβολής του φόρου το οικονομικό έτος ,που με τον ν 2238/13 ήταν το έτος εκτέλεσης του προϋπολογισμού και ο φόρος επιβαλλόταν στο εισόδημα που είχε αποκτηθεί στο αμέσως προηγούμενο έτος. Δηλαδή για το οικονομικό έτος 2014 , υπολογιζόταν ο φόρος επί των εισοδημάτων που αποκτήθηκαν μέσα στο προηγούμενο έτος για την χρήση 2013.

Η χρονική διάρκεια του οικονομικού έτους άρχιζε από την 1^η Ιανουαρίου και έληγε την 31^η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους, ήταν δηλαδή ένα πλήρες δωδεκάμηνο. Ταύτιση με το ημερολογιακό έτος έχει και το φορολογικό έτος.

Για τα νομικά πρόσωπα ή τις νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία το φορολογικό έτος μπορεί να λήγει στις 30 Ιουνίου. Σε καμία περίπτωση όμως το φορολογικό έτος δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες. Ο φόρος που επιβάλλεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και αφορά σε εισόδημα που αποκτήθηκε το αμέσως προηγούμενο φορολογικό έτος. Χρόνος κτήσης του εισοδήματος εξακολουθεί να θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απέκτησε το δικαίωμα εισπραξής του.

Ο φόρος που επιβάλλεται βάσει των διατάξεων του Κ.Φ.Ε αφορά στα εισοδήματα που αποκτήθηκαν το αμέσως προηγούμενο φορολογικό έτος.

Άρα, κατά το φορολογικό έτος 2016 , θα επιβληθεί φόρος επί των εισοδημάτων που αποκτήθηκαν στο αμέσως προηγούμενο φορολογικό έτος. Με τον έναν και μοναδικό όρο «φορολογικό έτος» αντικαταστάθηκαν οι όροι που χρησιμοποιούνταν στις διατάξεις του προηγούμενου Κ.Φ.Ε : «διαχειριστικό έτος» και «οικονομικό έτος».

2.5 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

ΑΜΕΣΟΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΟΣ

Υπάρχουν πολλές διακρίσεις των φόρων, ανάλογα με τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό τους. Βασικότερη διάκριση είναι εκείνη που τους χωρίζει σε άμεσους και έμμεσους φόρους.

Οι φόροι στην Ελλάδα διακρίνονται από το υποκείμενο το οποίο βαραίνουν αλλά και από το αντικείμενο που φορολογούν, έτσι σύμφωνα με την αντίληψη αυτή: Άμεσοι φόροι είναι αυτοί που επιβάλλονται σε πρόσωπα τα οποία σύμφωνα με την αντίληψη του νομοθέτη πρέπει να πληρώσουν τον φόρο. Άμεσοι φόροι είναι ο φόρος εισοδήματος και όλοι οι φόροι περιουσίας (ακίνητης περιουσίας, μεταβίβασης ακινήτων, κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών κλπ). Έμμεσοι φόροι είναι εκείνοι που, παρόλο που εισπράττονται

από συγκεκριμένο πρόσωπο το οποίο έχει την υποχρέωση να τους αποδώσει αυτοί επιρρίπτονται από άλλους φορολογούμενους. Η ύπαρξη των φόρων αυτών γεννιέται με την δαπάνη του εισοδήματος. Έμμεσοι φόροι λοιπόν είναι όλοι οι φόροι κατανάλωσης (Φ.Κ.Ε., Φ.Π.Α., ειδικοί φόροι κατανάλωσης στα καύσιμα, ποτά, τσιγάρα, κλπ), τα τέλη χαρτοσήμου, οι δασμοί και κάθε άλλος φόρος που μπορεί να επιρριφθεί από τον φορολογούμενο που θα τον αποδώσει σε τρίτους οι οποίοι και θα υποστούν τελικά το βάρος του.

Υπάρχει και νεώτερη διάκριση των φόρων, η οποία στηρίζεται στην φύση του φορολογικού αντικειμένου και λαμβάνει υπόψη της την φοροδοτική ικανότητα του φορολογούμενου. Σύμφωνα με αυτή την διάκριση άμεσος φόρος είναι αυτός που επιβάλλεται στο παραγόμενο εισόδημα ή στην περιουσία του φορολογούμενου , ενώ έμμεσος φόρος είναι εκείνος που επιβάλλεται στο δαπανούμενο εισόδημα ή την δαπανούμενη περιουσία του φορολογούμενου. Οποιαδήποτε και αν είναι η διάκριση των φόρων σε άμεσους ή έμμεσους αυτοί δεν παύουν να είναι φόροι και να είναι μεγάλη η σημασία της διάκρισης τους σε άμεσους και έμμεσους από πλευράς μελέτης της φορολογικής νομοθεσίας και πολιτικής κάθε χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

3.1 ΣΚΟΠΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Η διαχρονικότητα του φόρου διακρίνεται και στους σκοπούς που επέβαλλε και επιβάλλει την φορολογία το κράτος στους πολίτες. Κάθε κοινωνία θέτει κάποιους στόχους και σκοπούς για την εύρυθμη λειτουργία και ανάπτυξή της, έχεις όμως ένα βασικό οικονομικό πρόβλημα, την σχετική ανεπάρκεια των παραγωγικών πόρων για την υλοποίησή τους.

Οι σκοποί αυτοί είναι είτε κοινωνικοί (ανακατανομή του εθνικού εισοδήματος), είτε οικονομικοί (μείωση ανεργίας), είτε δημοσιονομικοί (ανάπτυξη της χώρας). Η κοινωνική πολιτική της χώρας εφαρμόζεται με φορολογικές μεταρρυθμίσεις και επιδιώκεται η φορολογική επιβάρυνση των οικονομικά ασθενέστερων λαϊκών στρωμάτων, με αντίστοιχη επιβάρυνση των οικονομικά ισχυρότερων. Η οικονομική πολιτική μέσα από την φορολογία εκπληρώνει οικονομικούς σκοπούς ιδιαίτερα σε περιόδους γενικών ή μερικών κρίσεων για την επίτευξη της συγκράτησης του πληθωρισμού.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΚΑΙ ΤΑΜΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Ο κυριότερος σκοπός τον οποίο εκπληρώνει η φορολογία είναι ο δημοσιονομικός ή ταμειευτικός. Καθώς η φορολογία επιβάλλεται για την εξασφάλιση των απαραίτητων δημόσιων εσόδων και αποτελεί την κύρια πηγή εσόδων ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται κάτω από την επιβολή της ουδετερότητας του φόρου, δηλαδή οι φόροι που εισπράττει είναι ίσοι με την τιμή της κρατικής ανάγκης που καλύπτει. Το κράτος δεν έχει περιθώρια κέρδους και αν παρουσιαστεί πλεονέκτημα φόρου, τότε αυτό θα διατεθεί για την κάλυψη του κόστους των αντιπαροχών του επόμενου έτους. Τέτοιες αντιπαροχές μπορεί να είναι η Δημόσια και Στρατιωτική ασφάλεια, η Παιδεία, η Δημόσια Υγεία, η Δικαιοσύνη, τα Δημόσια πάρκα, θεάματα κλπ.

Επίσης, σε περιόδους εθνικών κρίσεων είναι δυνατόν να επιβληθεί πρόσθετη φορολογία στους πολίτες για να ενισχυθεί η εθνική άμυνα της χώρας κλπ.

3.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

Υποχρέωση να υποβάλλει φορολογική δήλωση έχει:

- **κάθε φυσικό πρόσωπο**, εφόσον έχει την κατοικία του στην Ελλάδα, έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του και αποκτά πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα, φορολογούμενο με οποιονδήποτε τρόπο (π.χ. βάσει κλιμακίων ή αυτοτελώς) ή απαλλασσόμενο, ανεξάρτητα από το αν είναι εξαρτώμενο μέλος ή όχι,
- **οι φορολογούμενοι οι οποίοι έχουν κάνει έναρξη επιτηδεύματος** υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος σε κάθε περίπτωση,
- **οι κάτοικοι εξωτερικού** υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης στην Ελλάδα μόνον όταν αποκτούν πραγματικό εισόδημα, φορολογούμενο με οποιονδήποτε τρόπο (π.χ. βάσει κλίμακας ή αυτοτελώς) ή απαλλασσόμενο, από πηγές Ελλάδας. (Τόκοι, ενοίκια, μερίσματα, κλπ.). Αντιθέτως, ένας κάτοικος εξωτερικού που διαθέτει π.χ. δευτερεύουσα κατοικία/επιβατικό αυτοκίνητο στην Ελλάδα ή προβαίνει σε αγορά ακινήτου/αυτοκινήτου στην Ελλάδα, εφόσον δεν αποκτά πραγματικό εισόδημα στη χώρα μας, δεν υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος,
- **ενήλικα τέκνα** (άνω των 18 ετών) που αποκτούν εισόδημα πραγματικό ή τεκμαρτό, φορολογούμενο με οποιονδήποτε τρόπο (π.χ. βάσει κλιμακίων ή αυτοτελώς) ή απαλλασσόμενο, ακόμα και εάν αυτά αναγνωρίζονται ως εξαρτώμενα μέλη (π.χ. φοιτητές κ.λπ.).

Επισήμανση: Δεν υπάρχει πλέον η εξαίρεση όπου εξαιρούντο οι νέοι άνω των 18 ετών που είναι προστατευόμενα μέλη των οικογενειών τους. Συνεπώς καμία πλέον εξαίρεση στην υποχρέωση για δήλωση εισοδήματος. Καθιερώνεται καθολικό ηλικιακό κριτήριο. Υποχρεωτικά όλα τα εισοδήματα στη δήλωση: Ο φορολογούμενος που έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του υποχρεούται να δηλώνει ηλεκτρονικά όλα τα εισοδήματά του, στη Φορολογική Διοίκηση που φορολογούνται με οποιοδήποτε τρόπο ή απαλλάσσονται. Δεν υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης οι φορολογούμενοι που έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους και δεν αποκτούν

πραγματικό ή τεκμαρτό και οι κεκαρμένοι μοναχοί (εκτός μονών-ασκητές) για το καθαρό ποσό που καταβάλλεται σε αυτούς κατά το χρονικό διάστημα που διατηρούν την ανωτέρω ιδιότητα εφόσον αυτό δεν υπερβαίνει το ποσό των 9.500 €.

3.3 ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΒΑΡΥΝΟΥΝ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ

Στην φορολόγηση των φυσικών προσώπων σημασία έχει και η πληροφορία για το ποιά πρόσωπα βαρύνουν τους φορολογούμενους, δηλαδή για το ποιά άτομα εξαρτώνται από τον φορολογούμενο και θεωρούνται βάση νόμου «εξαρτώμενα μέλη». Η πληροφορία αυτή είναι αναγκαία επειδή ο νόμος ορίζει κάποιες μειώσεις ή εκπτώσεις από τον φόρο του φορολογούμενου.

Ως «εξαρτώμενα μέλη» του φορολογούμενου, θεωρούνται:

- **ο ή η σύζυγος**, εφόσον δεν έχει δικά του/της φορολογητέα εισοδήματα οποιασδήποτε πηγής,
- **τα άγαμα τέκνα** εφόσον είναι ανήλικα μέχρι 18 ετών,
- **ενήλικα τέκνα μέχρι 25 ετών** εφόσον φοιτούν σε σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης της ημεδαπής ή αλλοδαπής,
- **ενήλικα τέκνα μέχρι 25 ετών** εφόσον είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ανέργων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) ή υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία,
- **τα τέκνα του φορολογούμενου, οι αδελφές και οι αδελφοί των δύο συζύγων** που έχουν νοητική ή σωματική αναπηρία με ποσοστό τουλάχιστον 67% εφόσον είναι άγαμα, διαζευγμένα ή σε χηρεία,
- **οι ανιόντες**,
- **τα ανήλικα ορφανά από πατέρα και μητέρα** που έχουν έως τρίτου βαθμού συγγένεια με το φορολογούμενο (το σύζυγο ή τη σύζυγο).

Στις περιπτώσεις των άγαμων τέκνων που αναφέρθηκαν, των ανιόντων και των ανήλικων ορφανών αυτοί δεν θεωρούνται «εξαρτώμενα μέλη», εάν το ετήσιο φορολογητέο τους εισόδημα υπερβαίνει το ποσό των 3.000 ευρώ και

εφόσον συνοικούν με τον φορολογούμενο. Στην περίπτωση των φυσικών προσώπων που αναφέρθηκαν με ποσοστό αναπηρίας 67% εκείνοι δεν θεωρούνται ως «εξαρτώμενα μέλη» αν το ετήσιο εισόδημά τους είναι μεγαλύτερο των 6.000 ευρώ.

Το εισόδημα των ανήλικων τέκνων προστίθεται στα εισοδήματα και φορολογείται στο όνομα του γονέα που ασκεί τη γονική μέριμνα και σε κάθε περίπτωση στο όνομα του συζύγου, ο οποίος θεωρείται κατ' αρχήν υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης.

3.4 ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΠΗΓΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Εισόδημα στο οποίο επιβάλλεται ο φόρος είναι αυτό που προέρχεται από συγκεκριμένες πηγές , αφού αφαιρεθούν όλες οι δαπάνες- έξοδα που έχουν πραγματοποιηθεί για την απόκτησή του. Το εισόδημα ανάλογα με την πηγή της προέλευσης του κατατάσσεται σε κατηγορίες.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του καταργηθέντος ν 2238/94 το εισόδημα ήταν δυνατόν να προερχόταν από έξι πηγές, τις Α-Β έως Ζ και είναι οι ακόλουθως :

Α-Β. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ
Γ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ
Δ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
Ε. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΣΤ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
Ζ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ

Προκειμένου να εξευρεθεί το συνολικό φορολογούμενο εισόδημα αθροίζονταν τα επί μέρους εισοδήματα των παραπάνω κατηγοριών Α-Β έως Ζ , τα οποία αποκτιόντουσαν από κάθε φυσικό πρόσωπο κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος της φορολογίας. Τα εισοδήματα αθροίζονταν και γινόταν

συμψηφισμός των θετικών και των αρνητικών ποσών , δηλαδή αφαιρούνταν τυχόν ζημιές των επιμέρους εισοδημάτων. Ζημιές μπορεί να προερχόντουσαν από τις πηγές Δ και Ε.

Παράδειγμα: Ένα φυσικό πρόσωπο έχει εισόδημα τον χρόνο από Α-Β πηγή 1.500 ευρώ επειδή νοικιάζει ένα διαμέρισμα, εισόδημα από ΣΤ πηγή 8000 ευρώ τον χρόνο από την μισθωτή του εργασία και εισόδημα 4.700 ευρώ τον χρόνο από την Ε πηγή .

Σύμφωνα με τον πάνω πίνακα θα πρέπει να αθροίσουμε τα εισοδήματα από την κάθε πηγή :

$$1.500 + 8000 + 4.700 = 14.200 \text{ ευρώ}$$

Ο φόρος θα υπολογιστεί πάνω στις 14.200 ευρώ αφού αφαιρεθούν τυχόν δαπάνες – έξοδα.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα εντάσσεται σε μια από τις παρακάτω κατηγορίες:

- Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις που παρέχεται στην Ελλάδα.
- Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις που παρέχεται στην αλλοδαπή και πληρώνεται από το Ελληνικό Δημόσιο.
- Εισόδημα από υπηρεσίες διοίκησης, συμβουλευτικές και τεχνικές που παρέχονται στην Ελλάδα, μέσω μόνιμης εγκατάστασης.
- Εισόδημα από καλλιτεχνικές και αθλητικές δραστηριότητες που παρέχονται στην Ελλάδα.
- Εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκείται στην Ελλάδα μέσω μόνιμης εγκατάστασης.

- Εισόδημα από τη μεταβίβαση παγίων περιουσιακών στοιχείων από αλλοδαπό που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα.
- Εισόδημα από ακίνητη περιουσία και εισόδημα από λοιπά δικαιώματα που προκύπτουν από την ακίνητη περιουσία, εφόσον τα ακίνητα βρίσκονται στην χώρα μας.
- Εισόδημα από την πώληση ακίνητης περιουσίας, η οποία βρίσκεται στην Ελλάδα.
- Εισόδημα από την πώληση ολόκληρης επιχείρησης, εταιρικών μεριδίων ή ποσοστών συμμετοχής, μετοχών, εισηγμένων ή μη ομολόγων και παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, εφόσον οι παραπάνω τίτλοι έχουν εκδοθεί από Ελληνική επιχείρηση.
- Εισόδημα από μερίσματα ή λοιπά διανεμόμενα ποσά από νομικό πρόσωπο που έχει τη φορολογική του κατοικία στην Ελλάδα.
- Εισόδημα από μερίσματα ή λοιπά διανεμόμενα ποσά από νομικό πρόσωπο που έχει τη φορολογική του κατοικία στην Ελλάδα.
- Εισόδημα από τόκους καταβληθέντες ή πιστωθέντες από φορολογικό κάτοικο Ελλάδας ή αλλοδαπής μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην χώρα μας.
- Εισόδημα από δικαιώματα που πιστώνεται ή καταβάλλεται από φορολογικό κάτοικο ημεδαπής (Ελλάδας) ή αλλοδαπής μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην χώρα μας.

Όλες οι παραπάνω κατηγορίες είναι ενδεικτικές και σύμφωνα με τον τωρινό νόμο 4172/13 συμπύσσονται σε τέσσερις πηγές :

A. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ
B. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
Γ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
Δ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΥΠΕΡΑΞΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

3.5 ΤΕΚΜΗΡΙΑ

Τα τεκμήρια χωρίζονται σε δύο κατηγορίες:

- Τεκμήρια διαβίωσης και
- Τεκμήρια που δημιουργούνται από μια περιστασιακή πράξη

Τα τεκμήρια, σύμφωνα με τον ΚΦΕ, ονομάζονται και «αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες διαβίωσης». Τα τεκμήρια διαβίωσης συνίστανται στην κατοχή κάποιου περιουσιακού στοιχείου και εφαρμόζονται όσο διαρκεί η κατοχή του περιουσιακού στοιχείου. Τα τεκμήρια αυτά είναι:

- Ιδιοκατοικούμενες ή μισθωμένες ή δωρεάν παραχωρηθείσες κύριες κατοικίες
- Ιδιοκατοικούμενες ή μισθωμένες ή δωρεάν παραχωρηθείσες δευτερεύουσες κατοικίες
- Ετήσια αντικειμενική δαπάνη επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης
- Ετήσια αντικειμενική δαπάνη ιδιωτικών σχολείων
- Αντικειμενική δαπάνη οικιακών βοηθών, οδηγών αυτοκινήτων κλπ
- Δαπάνες σκαφών αναψυχής ιδιωτικής χρήσης
- Δαπάνες αεροσκαφών, ελικοπτέρων, ανεμόπτερων
- Δαπάνες δεξαμενών κολύμβησης
- Ελάχιστη αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης

Τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία νοείται ότι για να είναι σε θέση να τα κατέχουν πραγματοποιούν δαπάνες για να τα συντηρούν. Για τον λόγο αυτό το κράτος θεωρεί ότι τα τεκμήρια είναι πιο αντικειμενικός τρόπος να φανεί η παρουσία των φυσικών προσώπων ακόμη και στην περίπτωση που δεν δηλώσουν το ακριβές τους εισόδημα στα απαραίτητα σημεία στην φορολογική τους δήλωση.

Τα τεκμήρια που γεννιούνται από περιστασιακά γεγονότα, δηλαδή οι δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων, συνίστανται στην πραγματοποίηση μιας περιστασιακής πράξης κατά την περίοδο για την οποία υπάρχει η υποχρέωση υποβολής δήλωσης. Προσδιορίζονται τα ποσά που πραγματικά καταβάλλονται από το φορολογούμενο, τη σύζυγό του, και τα εξαρτώμενα

μέλη για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος.

Ως ετήσια δαπάνη του φορολογούμενου, της συζύγου και των εξαρτώμενων μελών του λογίζονται τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται, για:

- Αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκινήτων οχημάτων, πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών και κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας.
- Αγορά επιχειρήσεων ή σύσταση ή αύξηση του κεφαλαίου επιχειρήσεων που λειτουργούν ατομικώς ή με τη μορφή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης ή ανώνυμης εταιρείας ή περιορισμένης ευθύνης εταιρείας ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας ή κοινωνίας ή κοινοπραξίας ή αστικής εταιρείας ή αγορά εταιρικών μερίδων και χρεογράφων γενικώς.
- Αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης.
- Χορήγηση δανείων προς οποιονδήποτε
- Η ετήσια δαπάνη για δωρεές, γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, εφόσον αυτά υπερβαίνουν ετησίως τα τριακόσια (300) ευρώ,
- Απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιαδήποτε μορφής.

Παράδειγμα: Στην περίπτωση που ένα φορολογούμενο πρόσωπο δηλώσει ότι κατέχει αυτοκίνητο με ετήσια δαπάνη 5.000€ η εφορία θεωρεί ότι ο φορολογούμενος για να συντηρήσει το αυτοκίνητο αυτό χρειάζεται να δαπανήσει μέσα στο έτος το ποσό των 5.000€ . Στην περίπτωση που δεν έχει άλλα εισόδημα πραγματικό ή από τεκμήρια τότε το ποσό των 5.000€ θεωρείται το ελάχιστο εισόδημα του φορολογούμενου.

3.6 ΔΑΠΑΝΕΣ

Τα Φυσικά Πρόσωπα, είτε είναι επιτηδευματίες, είτε είναι μισθωτοί και συνταξιούχοι, έχουν το δικαίωμα να μειώσουν το φόρο που τους αναλογεί, ανάλογα με τα εισοδήματά τους, καταχωρώντας κάποιες δαπάνες. Υπάρχουν

δαπάνες που μειώνουν το φορολογητέο εισόδημα και άλλες που μειώνουν το φόρο.

Με τον ν. 4024/2011 καταργήθηκαν οι εκπτώσεις από το εισόδημα και επήλθαν νέα δεδομένα στην φορολογική επιβάρυνση των φορολογούμενων. Με την πλήρη κατάργηση του άρθρου 8 του 2238/94 και τη μεταφορά των δαπανών που η έκπτωσή τους μείωνε το φορολογητέο εισόδημα ,πλέον θα μειώνεται ο φόρος. Αυτή η αλλαγή θεωρείται θεσμική αλλαγή στην Φορολογία Εισοδήματος των Φυσικών Προσώπων. Ο νομοθέτης με τις δαπάνες που αφαιρούνταν από το εισόδημα, εκτός των άλλων, ενίσχυε και ορισμένες κατηγορίες πολιτών όπως είναι τα άτομα με αναπηρία, θύματα πολέμου κλπ, αφού τους δινόταν η δυνατότητα αφαίρεσης κάποιου ποσού από το εισόδημα τους χωρίς δικαιολογητικά δαπανών.

Για τις περισσότερες από τις καταργηθείσες απαλλαγές παρεχόταν με τον ν. 2238/1994 αλλά και στον νέο ν. 4172/13 το δικαίωμα έκπτωσης κάποιου ποσοστού τους από το φόρο.

Οι κατηγορίες δαπανών των οποίων καταργήθηκε το δικαίωμα έκπτωσης από το εισόδημα είναι οι εξής:

- Το συνολικό ποσό των εισφορών που καταβάλλονται από το φορολογούμενο στα ταμεία ασφάλισης του (Ο.Α.Ε.Ε- Ε.Τ.Α.Α κλπ).
- Οι τόκοι στεγαστικών δανείων Α κατοικίας που είχαν ληφθεί έως την 31.12.2002.
- Το ποσό για αγορά μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων.
- Έξοδα ιατρικής περίθαλψης.
- Το ποσό των 2.400€ για άτομα με αναπηρία.

Οι μειώσεις φόρου που ορίζει ο νέος ΚΦΕ και ορισμένες κατηγορίες που δεν εκπίπτουν πλέον από το συνολικό εισόδημα και αντικαταστάθηκαν με μείωση φόρου θα αναφερθούν στον πέμπτο κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΤΡΟΠΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

4.1 ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Μέχρι 31/12/2013 το εισόδημα που προέκυπτε στο τέλος του έτους, σύμφωνα με τον προηγούμενο κώδικα φορολογίας εισοδήματος, υποβαλλόταν σε φόρο βάση ενιαίας φορολογικής κλίμακας στο αθροιστικό συνολικό εισόδημα.

Φορολογική Ενιαία Κλίμακα 2012 για το οικονομικό έτος 2013

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο φόρου (ευρώ)
5.000	0	0	5.000	0
7.000	10	700	12.000	700
4.000	18	720	16.000	1.420
10.000	25	2.500	26.000	3.920
14.000	35	4.900	40.000	8.820
20.000	38	7.600	60.000	16.420
40.000	40	16.000	100.000	34.420
Άνω των 100.000	45			

Παράδειγμα:

Συνολικό ετήσιο εισόδημα 15.000 ευρώ.

$$5000 * 0\% = 0$$

$$7000 * 10\% = 700$$

$$3000 * 18\% = \underline{540}$$

Σύνολο φόρου 1.240 ευρώ

4.2 ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΤΟΣ 2000-2012

Χρήσης 2000 (Οικ. Έτος 2001)

ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (δρχ.)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
2.300.000	0	0	2.300.000	20.500
410.000	5	20.500	2.710.000	264.250
1.625.000	15	243.750	4.335.000	264.250
3.245.000	30	973.500	7.580.000	237.750
8.655.000	40	3.642.000	16.235.000	4.699.750
Υπερβάλλον	45			

ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (δρχ.)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
2.000.000	0	0	2.000.000	0
710.000	5	35.500	2.710.000	35.500
1.625.000	15	243.750	4.335.000	279.250
3.245.000	30	973.500	7.580.000	1.252.750
8.655.000	40	3.462.000	16.235.000	4.714.75
Υπερβάλλον	45			

Παρατήρηση: Ίδιοι συντελεστές και στα δυο κλιμάκια με διαφορετικά ποσά ανά συντελεστή στο κάθε κλιμάκιο.

Χρήσης 2001 (Οικ. Έτος 2002)

ΚΛΙΜΑΚΑ ΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (δρχ.)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
2.400.000	0	0	2.400.000	
446.000	5	22.300	2.846.000	22.300
1.706.000	15	255.900	4.552.000	278.200
3.407.000	30	1.022.100	7.959.000	1.300.000
9.088.000	40	3.635.200	17.047.000	4.935.500
Υπερβάλλον	42,5			

ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
2.100.000	0	0	2.100.000	
746.000	5	37.300	2.846.000	37.300
1.706.000	15	255.900	4.552.000	293.200
3.407.000	30	1.022.100	7.959.000	1.315.300
9.088.000	40	3.635.200	17.047.000	4.950.000
Υπερβάλλον	42,5			

Παρατήρηση: Άλλαξαν τα ποσά στα Κλιμάκια Εισοδημάτων και ο συντελεστής του Υπερβάλλον ποσού και στα δυο κλιμάκια από το προηγούμενο έτος. Είναι ίδιοι φορολογικοί συντελεστές και στα δυο κλιμάκια την χρήση 2001 (οικον. Έτος 2002).

Χρήσης 2002 (Οικον. Έτος 2003)

ΚΛΙΜΑΚΑ ΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (€)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
7.400	0	0	7.400	0
1.000	5	50	8.400	50
5.000	15	750	13.400	800
10.000	30	3.000	23.400	3800
Υπερβάλλον	40			

Παρατήρηση: Μείωση μίας στήλης της κλιμακίου εισοδήματος και μείωση του Φορολογικού Συντελεστή στο Υπερβάλλον ποσό.

ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (€)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
8.400	0	0	8.400	0
5.000	15	750	13.400	750
10.000	30	3.000	23.400	3.750
Υπερβάλλον	40			

Παρατήρηση: Μείωση 2 στηλών στο κλιμάκιο εισοδήματος. Οι Φορολογικοί Συντελεστές είναι ίδιοι και στα δύο κλιμάκια και για την συγκεκριμένη χρονιά και με το προηγούμενο έτος.

Χρήσης 2003-2004 (Οικον. Έτος 2004-2005)

ΚΛΙΜΑΚΑ ΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (€)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
10.000	0	0	10.000	0
3.400	15	510	13.400	510
10.000	30	3000	23.400	3.510
Υπερβάλλον	40			

Παρατήρηση: Μείωση ακόμη μιας στήλης στο Κλιμάκιο Εισοδήματος. Τα ποσά είναι διαφορετικά με ίδιους τους φορολογικούς συντελεστές.

ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (€)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
8.400	0	0	8.400	0
5.000	15	750	13.400	750
10.000	30	3.000	23.400	3.750
Υπερβάλλον	40			

Παρατήρηση: Παραμένει ίδιο με το προηγούμενο έτος.

Χρήσης 2005-2006(Οικον. Έτος 2006-2007)

ΚΛΙΜΑΚΑ ΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (€)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
11.000	0	0	11.000	0
2.000	15	300	13.000	300
10.000	30	3000	23.000	3.300
Υπερβάλλον	40			

Παρατήρηση: Διαφορετικά ποσά εκτός της τρίτης στήλης που παραμένει στις 10.000 και ίδιοι φορολογικοί συντελεστές.

ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (€)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
9.500	0	0	9.500	0
3.500	15	525	13.000	525
10.000	30	3.000	23.000	3.625
Υπερβάλλον	40			

Παρατήρηση: Διαφορετικά ποσά εκτός της τρίτης στήλης που παραμένει στις 10.000 και ίδιοι φορολογικοί συντελεστές στα δυο κλιμάκια, και με το προηγούμενο έτος.

Χρήσης 2007 (Οικον. Έτος 2008)

ΚΛΙΜΑΚΑ ΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (€)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
12.000	0	0	12.000	0
18.000	29	5.220	30.000	5.220
45.000	39	17.550	75.000	22.770
Άνω των 75.000	40			

Παρατήρηση: Διαφορετικά Ποσά και εμφανώς μεγαλύτερα με Υπερβάλλον ποσό Άνω των 75.000€ . Οι φορολογικοί Συντελεστές είναι διαφορετικοί εκτός του 40% στο Υπερβάλλον.

ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (€)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
10.500	0	0	10.500	0
1.500	15	225	12.000	225
18.000	29	5.220	30.000	5.445
45.000	39	17.550	75.000	22.295
Άνω των 75.000	40			

Παρατήρηση: Προστέθηκε παραπάνω μια στήλη στο κλιμάκιο εισοδήματος. Τα ποσά είναι διαφορετικά με Υπερβάλλον ποσό Άνω των 75.000. Οι φορολογικοί συντελεστές διαφορετικοί με τους φορολογικούς συντελεστές της προηγούμενης χρονιάς ,εκτός του 40% στο Υπερβάλλον, αλλά ίδιοι με του κλιμακίου μισθωτών και συνταξιούχων, εκτός της μια πρόσθετης στήλης που δεν υπάρχει στο πρώτο κλιμάκιο..

Χρήσης 2008 (Οικον. Έτος 2009)

ΚΛΙΜΑΚΑ ΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (€)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
12.000	0	0	12.000	0
18.000	27	4.860	30.000	4.860
45.000	37	16.650	75.000	21.510
Άνω των 75.000	40			

Παρατήρηση: Άλλαξαν οι φορολογικοί συντελεστές με σταθερό το 40% στη στήλη Άνω των 75.000.

ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (€)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
10.500	0	0	10.500	0
1.500	15	225	12.000	225
18.000	27	4.860	30.000	5.085
45.000	37	16.650	75.000	21.735
Άνω των 75.000	40			

Παρατήρηση: Τα ποσά με το προηγούμενο έτος παρέμειναν ίδια και άλλαξαν οι φορολογικοί συντελεστές 29% και 39% με μείωση κατά δύο τις εκατό.

Χρήσης 2009 (Οικον. Έτος 2010)

ΚΛΙΜΑΚΑ ΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (€)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
12.000	0	0	12.000	0
18.000	25	4.500	30.000	4.500
45.000	35	15.750	75.000	21.250
Άνω των 75.000	40			

Παρατήρηση: Ίδια ποσά στο Κλιμάκιο Εισοδήματος με μείωση κατά δύο τις εκατό στους συντελεστές 27% και 37%.

ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (€)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
10.500	0	0	10.500	0
1.500	15	225	12.000	225
18.000	25	4.500	30.000	4.725
45.000	35	15.750	75.000	20.475
Άνω των 75.000	40			

Παρατήρηση: Ίδια ποσά στο Κλιμάκιο Εισοδήματος με το προηγούμενο έτος και μείωση κατά δύο τις εκατό στους συντελεστές 27% και 37%.

Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1060/14.5.2010 η εγκύκλιος ορίζει ότι αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε.). Με τις νέες διατάξεις επήλθαν οι ακόλουθες μεταβολές:

Κατ αρχήν καθιερώθηκε νέα και ενιαία φορολογική κλίμακα για όλα τα φυσικά πρόσωπα και ανεξάρτητα από την κατηγορία των εισοδημάτων που αποκτούν (μισθωτοί, συνταξιούχοι, έμποροι, ελεύθεροι επαγγελματίες, αγρότες).

Η κλίμακα αυτή έχει εφαρμογή για τα εισοδήματα που αποκτώνται και τις δαπάνες που πραγματοποιούνται, κατά περίπτωση, από 1/1/2010 και μετά. Ειδικότερα κατά την παρακράτηση του φόρου εισοδήματος, εφαρμόζεται από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και μετά, δηλαδή από 23/4/2010 και μετά.

Η νέα φορολογική κλίμακα έχει ως εξής:

Χρήσης 2010 (Οικον. Έτος 2011)

ΚΛΙΜΑΚΑ ΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ –ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (€)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
12.000	0	0	12.000	0
4.000	18	720	16.000	720
6.000	24	1.440	22.000	2.160
4.000	26	1.040	26.000	3.200
6.000	32	1.920	32.000	5.120
8.000	36	2.880	40.000	8.000
20.000	38	7.600	60.000	15.600
40.000	40	16.000	100.000	31.600
Υπερβάλλον	45			

Χρήσης 2011 (Οικον. Έτος 2012)

ΚΛΙΜΑΚΑ ΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ –ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (€)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
5.000	0	0	5.000	0
7.000	10	700	12.000	700
4.000	18	720	16.000	1.420
10.000	25	2.500	26.000	3.920
14.000	35	4.900	40.000	8.820
20.000	38	7.600	60.000	16.420
40.000	40	16.000	100.000	32.420
Υπερβάλλον	45			

Παρατήρηση: Έγινε μείωση μιας στήλης της Κλιμακίου Εισοδήματος και άλλαξαν τα ποσά και οι φορολογικοί συντελεστές σε σύγκριση με την ενιαία κλίμακα Χρήσης 2010 (Οικον. Έτος 2011) .

Χρήσης 2012 (Οικον. Έτος 2013)

ΚΛΙΜΑΚΑ ΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ –ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (€)	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
5.000	0	0	5.000	0
7.000	10	700	12.000	700
4.000	18	720	16.000	1.420
10.000	25	2.500	26.000	3.920
14.000	35	4.900	40.000	8.820
20.000	38	7.600	60.000	16.420
40.000	40	16.000	100.000	32.420
Υπερβάλλον	45			

Παρατήρηση: Τα ποσά και οι Φορολογικοί Συντελεστές παραμένουν ίδιοι.

4.3 ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

1975 - 2005 (30 χρόνια)

<u>Χρήση</u>	<u>Αριθμός</u>	<u>Αφορολόγητο</u>	<u>Συντελεστής</u>	<u>Συντελεστής</u>
	<u>κλιμακίων</u>	<u>ποσό</u>	<u>κατώτατος</u>	<u>ανώτατος</u>
1975-1979	19	ΟΧΙ	3	60
1980-1983	15	ΝΑΙ	11	60
1984	16	ΝΑΙ	12	63
1985-1986	18	ΝΑΙ	10	63
1987	18	ΝΑΙ	6	63
1988-1990	9	ΑΛΛΟ	18	50
1991	4	ΑΛΛΟ	18	50
1992-1993	4	ΝΑΙ	5	40
1994-2001	5	ΝΑΙ	5	45
2002-2004	3	ΝΑΙ	15	40

Παρατηρήσεις - Επισημάνσεις στις κλίμακες φόρου:

Στην πενταετία 1975-1979 (Σταθερή κλίμακα).

Κατώτατος συντελεστής 3%

Ανώτατος συντελεστής 60%

Κλιμάκια εισοδήματος 19

Συμπέρασμα:

Σχετικά προοδευτική κλίμακα.

Στην επταετία 1980 -1987 (4 κλίμακες).

Κατώτατος συντελεστής 6-10%

Ανώτατος συντελεστής 60-63%.

Κλιμάκια εισοδήματος. 15- 18.

Στην τετραετία 1988 - 1991 (2 κλίμακες).

Κατώτατος συντελεστής 18%.

Ανώτατος συντελεστής 50%.

Κλιμάκια εισοδήματος. 9. (1988-1990), 4 το 1991

Στην δεκαετία 1992-2001 (2 κλίμακες).

Κατώτατος συντελεστής 5%.

Ανώτατος συντελεστής 40-45%.

Κλιμάκια εισοδήματος. 4-5

Στην διετία 2002-2004 (1 κλίμακα).

Κατώτατος συντελεστής 15%

Ανώτατος συντελεστής 40%.

Κλιμάκια εισοδήματος 3. (15, 30, 40%)

Έγινε μείωση τα ανώτατου φορολογικού συντελεστή από το επίπεδο του 60 - 63% στο 40% ,αργότερα μειώθηκε στο 30 - 35%.

Κατανομή φορολογικού βάρους κατά ομάδες επαγγελματιών του παρακάτω πίνακα (1961-2003).

<u>Ομάδα</u>	<u>1961</u>	<u>2003</u>
<u>επαγγέλματος</u>	%	%
Εισοδηματίες	14,1	6,49
Έμποροι - βιομήχανοι	48,9	22,72
Γεωργοί	0,2	2,77
Ελεύθεροι επαγγελματίες	8,5	17,22
ΜΙΣΘΩΤΟΙ	24,9	36,99
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ	3,4	13,31
Σύνολο	100,00	100,00

Στατιστικό δελτίο φορολογικών δεδομένων της Γ.Γ.Π.Σ

4.4 ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Το εισόδημα κάθε φορολογουμένου διακρίνεται σε δύο είδη:

- το πραγματικό εισόδημα και
- το τεκμαρτό εισόδημα

Ο φορολογούμενος που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων υποβάλλεται σε εναλλακτική ελάχιστη φορολογία όταν το τεκμαρτό εισόδημά του είναι υψηλότερο από το συνολικό πραγματικό εισόδημά του. Πραγματικό είναι το εισόδημα που πραγματικά απόκτησε ο φορολογούμενος, κατά την περίοδο για την οποία υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης, και προσδιορίζεται βάσει πραγματικών στοιχείων ενώ το τεκμαρτό υπολογίζεται βάση των αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών διαβίωσης, δηλαδή των τεκμηρίων, του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του. Το τεκμαρτό εισόδημα και το πραγματικό εφαρμόζεται κατ' αρχήν για κάθε φορολογούμενο ξεχωριστά και λαμβάνεται υπ' όψιν το άθροισμα των τεκμηρίων, και όχι το μεγαλύτερο από αυτά.

Για τον προσδιορισμό του εισοδήματος με βάση τις αντικειμενικές δαπάνες του φορολογουμένου και των εξαρτημένων μελών του, όπως αυτές ισχύουν για το φορολογικό έτος 2014 και μετά, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- Τεκμήρια διαβίωσης για την δήλωση του 2015 (αφορούν την χρήση 2014)

Οικογενειακή κατάσταση	Τεκμήριο διαβίωσης (€)
Άγαμος/Άγαμη	3.000€
Έγγαμος/Έγγαμη	5.000€ οικογενειακό

Διευκρινίζεται ότι δεν παρατηρούνται αλλαγές στις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης με βάση τις διατάξεις του Ν 4172/2013 (ισχύς από 1.1.2014), Συνεπώς το νομοθετικό πλαίσιο που ίσχυε κατά το έτος 2013 ισχύει μέχρι σήμερα.

- Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, με βάση τα τετραγωνικά μέτρα της ιδιοκατοικούμενης ή μισθωμένης ή της δωρεάν παραχωρούμενης κύριας κατοικίας και ορίζεται κλιμακωτά.
  - μέχρι και τα 80 τ.μ. κύριοι χώροι, 40 ευρώ ανά τ.μ.
  - από 81 τ.μ. μέχρι και 120 τ.μ. κύριοι χώροι, 65 ευρώ ανά τ.μ.
  - από 121 τ.μ. μέχρι και 200 τ.μ. κύριοι χώροι, 110 ευρώ ανά τ.μ.
  - από 201 τ.μ. μέχρι και 300 τ.μ. κύριοι χώροι, 200 ευρώ ανά τ.μ.
  - από 301 τ.μ. και άνω κύριοι χώροι, 400 ευρώ ανά τ.μ.

Για τον υπολογισμό του τεκμηρίου των βοηθητικών χώρων της κύριας κατοικίας ορίζεται ποσό 40 ευρώ το τ.μ., ανεξάρτητα από το μέγεθος της επιφάνειας. Ως βοηθητικοί χώροι σε περίπτωση πολυκατοικίας θεωρείται ο ανεξάρτητος χώρος της αποθήκης ή του γκαράζ μέσα στην ίδια οικοδομή ενώ στην περίπτωση μονοκατοικίας η αποθήκη, ο χώρος στάθμευσης, το λεβητοστάσιο, η αποθήκη καυσίμων, το κλιμακοστάσιο εφόσον οι χώροι αυτοί

βρίσκονται σε λειτουργική ενότητα με αυτή και δεν είναι κοινόχρηστοι. Για κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές με τιμή ζώνης, από 2.800 έως 4.999 ευρώ το τ.μ., τα ποσά προσαυξάνονται κατά 40% και για περιοχές με τιμή ζώνης από 5.000 ευρώ και άνω το τ.μ., κατά 70%. Όταν υπάρχει μονοκατοικία τα ποσά προσαυξάνονται κατά 20%.

- Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, που εκτιμάται με βάση τα τετραγωνικά μέτρα μιας ή περισσότερων ιδιοκατοικούμενων ή μισθωμένων δευτερευουσών κατοικιών.

Ιδιοκατοικούμενες ή μισθωμένες ή δωρεάν παραχωρηθείσες δευτερεύουσες κατοικίες. Το τεκμήριο ορίζεται στο 50% του τεκμηρίου της κύριας κατοικίας μαζί με το βοηθητικό χώρο της. Αν η κατοικία μισθώνεται ορισμένους μήνες μέσα στο έτος, τα ετήσια ποσά του τεκμηρίου τόσο για την κύρια όσο και για την δευτερεύουσα κατοικία θα επιμερίζονται με βάση τους μήνες που διαρκεί η μίσθωση. Διάστημα μεγαλύτερο από 15 ημέρες λογίζεται ως ολόκληρος μήνας. Το ίδιο ισχύει και εάν η κατοικία αυτή αποκτήθηκε ή μεταβιβάστηκε μέσα στο έτος.

- Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης που εκτιμάται βάση των κυβικών του ΙΧ και από τα έτη κατοχής
  - Για αυτοκίνητα μέχρι 1.200 κ.ε. σε 4.000 ευρώ,
  - Για αυτοκίνητα μεγαλύτερα των 1.200 κ.ε. προστίθενται 600 ευρώ ανά 100 κ.ε. μέχρι και τα 2.000 κ.ε.,
  - Για αυτοκίνητα μεγαλύτερα των 2.000 κ.ε. προστίθενται 900 ευρώ ανά 100 κ.ε. και μέχρι 3.000 κ.ε. και
  - Για αυτοκίνητα μεγαλύτερα από 3.000 κ.ε. προστίθενται 1.200 ευρώ ανά 100 κ.ε.

Το τεκμήριο μειώνεται κατά 30% για χρονικό διάστημα πάνω από 5 και μέχρι 10 έτη και κατά 50% για χρονικό διάστημα πάνω από 10 έτη.

- Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται για ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης.

Για τον προσδιορισμό της αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης, λαμβάνεται υπόψη η ετήσια δαπάνη που καταβάλλεται για ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης, όπως αυτή προκύπτει από τις σχετικές αποδείξεις παροχής υπηρεσιών. Εξαιρούνται οι δαπάνες που καταβάλλονται σε εσπερινά γυμνάσια και λύκεια, καθώς και στα ειδικά σχολεία ατόμων με ειδικές ανάγκες. Στην περίπτωση διαζευγμένων γονέων όπου άλλος γονέας βαρύνεται με τα τέκνα και άλλος καταβάλλει τις δαπάνες διδασκτρων των τέκνων, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης θα βαρύνει τον γονέα που καταβάλλει τις δαπάνες αυτές. Εάν τα δίδακτρα κλπ καταβάλλονται από εταιρεία που εργάζεται γονέας, η αντικειμενική δαπάνη εξακολουθεί να επιβαρύνει τον γονέα αυτόν.

- Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό.

Λαμβάνεται υπόψη η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται σε οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό, η οποία ορίζεται στο κατώτατο όριο αμοιβών όπως αυτό προσδιορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις για την αντίστοιχη κατηγορία εργαζομένων (Εθνική Γ.Σ.Ε.Ε).

Εξαιρούνται οι δαπάνες που καταβάλλονται στην περίπτωση που ο φορολογούμενος απασχολεί έναν μόνο οικιακό βοηθό καθώς και οι δαπάνες που καταβάλλονται στην περίπτωση που ο φορολογούμενος ή πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν και τον βαρύνει έχει αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση, ή φυσική αναπηρία, ή είναι ηλικίας άνω των εξήντα πέντε (65) ετών και απασχολεί ένα νοσοκόμο.

- Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη με βάση σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, κυριότητας ή κατοχής του φορολογούμενου, της συζύγου του ή των προσώπων που τους βαρύνουν.

Το τεκμήριο διαβίωσης για τα σκάφη αναψυχής, είτε αυτά είναι ανοικτού τύπου είτε αυτά είναι κλειστού τύπου, προσδιορίζεται σύμφωνα με το ολικό μήκος αυτών. Για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου (χωρίς χώρο ενδιαίτησης), ταχύπλοα και μη, ολικού μήκους μέχρι 5 μέτρα, το τεκμήριο

ορίζεται σε 4.000 ευρώ. Για τα πάνω από 5 μέτρα το ποσό αυτό αυξάνεται κατά 2.000 ευρώ το μέτρο.

- Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, εξωτερικής δεξαμενής κολύμβησης που προκύπτει για τον κύριο ή κάτοχο αυτής, ορίζεται, ανάλογα με την επιφάνεια της και ορίζεται κλιμακωτά ως εξής::
  - Σε 160 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο μέχρι και τα 60 τετραγωνικά μέτρα
  - Σε 320 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, για επιφάνεια άνω των 60 τετραγωνικών μέτρων.

Τεκμήριο ισχύει και όταν η πισίνα είναι συναρμολογούμενη ενώ για εσωτερική πισίνα το τεκμήριο διπλασιάζεται. Το τεκμήριο για τις πισίνες υπολογίζεται για όλο το έτος χωρίς να περιορίζεται σε μήνες χρήσης είτε πρόκειται για κύρια κατοικία είτε για δευτερεύουσα.

Στις περιπτώσεις θανάτου ή μεταβίβασης/απόκτησης κατοικίας μέσα στο έτος, το τεκμήριο υπολογίζεται στους μήνες χρήσης. Προκειμένου για κοινόχρηστες πισίνες που βρίσκονται σε συγκροτήματα πολυκατοικιών, το τεκμήριο επιμερίζεται στους ιδιοκτήτες και ενοικιαστές των ακινήτων με βάση τα χιλιοστά κάθε διαμερίσματος στο οικοπέδο. Η μη χρήση πισίνας αποδεικνύεται με πιστοποιητικό καταστροφής της.

- Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη αεροσκαφών, ελικόπτερων και ανεμόπτερων ορίζεται ως εξής:
  - Για ανεμόπτερα στο ποσό των οκτώ χιλιάδων (8.000) ευρώ.
  - Για αεροσκάφη με κινητήρα κοινό, εσωτερικής καύσης και στροβιλοελικοφόρα, καθώς και ελικόπτερα, στο ποσό των εξήντα πέντε χιλιάδων (65.000) ευρώ για τους εκατόν πενήντα (150) πρώτους ίππους ισχύος του κινητήρα τους που προσαυξάνεται με το ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ για κάθε ίππο πάνω από τους εκατόν πενήντα (150) ίππους.
  - Για αεροσκάφη αεριοπρωθούμενα (JET) στο ποσό των διακοσίων (200) ευρώ για κάθε λίμπρα ώθησης. Οι διατάξεις της περίπτωσης γ',

εκτός της ακινήσιας και παλαιότητας, εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

Για τον προσδιορισμό του εισοδήματος, βάσει των νέων δαπανών απόκτησης περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τον ν.4172/13, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- Αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκινήτων οχημάτων, πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών και κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας.

Ως κινητά πράγματα μεγάλης αξίας νοούνται εκείνα που η αξία τους υπερβαίνει το ποσό των 10.000€. Αν η αξία κάθε πράγματος είναι μικρότερη του ποσού αυτού, τα αγορασθέντα όμως πράγματα αποτελούν κατά τις συναλλακτικές αντιλήψεις ενιαίο σύνολο, τότε για τον υπολογισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία όλων των πραγμάτων, εφόσον υπερβαίνει το ποσό των 5.000€.

- Αγορά επιχειρήσεων ή σύσταση ή αύξηση του κεφαλαίου επιχειρήσεων που λειτουργούν ατομικώς ή με τη μορφή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης ή ανώνυμης εταιρείας ή περιορισμένης ευθύνης εταιρείας ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας ή κοινωνίας ή κοινοπραξίας ή αστικής εταιρείας ή αγορά εταιρικών μερίδων και χρεογράφων γενικώς.

Ως ετήσια τεκμαρτή δαπάνη, λογίζονται και τα χρηματικά ποσά που πράγματι καταβάλλονται «για αγορά επιχειρήσεων, ή σύσταση, ή αύξηση του κεφαλαίου επιχειρήσεων που λειτουργούν ατομικώς ή με τη μορφή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης ή ανώνυμης εταιρείας ή περιορισμένης ευθύνης εταιρείας ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας ή κοινωνίας ή κοινοπραξίας ή αστικής εταιρείας ή αγορά εταιρικών μερίδων και χρεογράφων γενικώς»

- Αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης.

Ως καταβαλλόμενες δαπάνες λαμβάνονται το τίμημα που καθορίζεται στα οικεία πωλητήρια, και η διαφορά μεταξύ τιμήματος ή της αξίας κατά περίπτωση, που φορολογήθηκε και της πραγματικής αξίας ακινήτου, η οποία

εξευρίσκεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων.

- Χορήγηση δανείων προς οποιονδήποτε

Εάν κάποιος φορολογούμενος, για παράδειγμα, χορηγήσει άτυπο δάνειο σε άλλον προκειμένου αυτός που έλαβε το δάνειο να δικαιολογήσει την τεκμαρτή του δαπάνη, ο πρώτος θεωρείται ότι έχει την δυνατότητα να καλύψει εισοδηματικά το χρηματικό αυτό ποσό. Εννοείται ότι στην περίπτωση αυτή, μπορεί να αναζητήσει εισοδήματα ή άλλα χρηματικά ποσά, που απέκτησε σε προηγούμενα έτη (ανάλωση κεφαλαίου).

- Η ετήσια δαπάνη για δωρεές, γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, εφόσον αυτά υπερβαίνουν ετησίως τα τριακόσια (300) ευρώ,

Εξαιρούνται οι δωρεές προς το Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του κράτους, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία, που αποτελούν πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

- Απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιαδήποτε μορφής.

Στο ποσό της δαπάνης αυτής υπολογίζεται και το ποσό των δεδουλευμένων τόκων στους οποίους περιλαμβάνονται και τυχόν τόκοι υπερημερίας.

Παράδειγμα : Ένας έγγαμος με ετήσιο δηλωθέν πραγματικό εισόδημα 10.000 €, κατοικεί σε οικία 75 τ. μ., με τιμή ζώνης μικρότερη των 2.800€, έχει ΙΧ, 1.400 κ.εκ., 3ετίας και ένα ΙΧ, 1.000 κ.εκ., 11ετίας .

Υπολογίζεται ως εξής:

τεκμήριο διαβίωσης	= 2500€
τεκμήριο κατοικίας (75 X 40 €)	= 3000€
τεκμήριο ΙΧ έως 5 έτη	= 5200€
τεκμήριο ΙΧ πάνω από 10 έτη	= <u>2000€</u>
Σύνολο :	12.700 €

Το σύνολο του τεκμαρτού εισοδήματος του για την χρήση του 2014, το οποίο θα δηλωθεί το 2015 είναι το άθροισμα:

$$2500 + 3000 + 5200 + 2000 = 12.700\text{€}.$$

Ο φόρος δεν θα υπολογιστεί στο εισόδημα των 10.000 € αλλά στο τεκμαρτό 12.700 € , που είναι το μεγαλύτερο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ: ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

5.1 ΤΟ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ

Αφορολόγητο όριο εισοδήματος ή φορολογική έκπτωση ορίζεται η χορήγηση φορολογικού πλεονεκτήματος σε εισόδημα που προκύπτει από μισθωτή εργασία ή συντάξεις, Το φορολογικό αυτό πλεονέκτημα καθορίζεται με τη χορήγηση αφορολόγητου ορίου εισοδήματος ή φορολογικής μείωσης. Παλαιότερα ίσχυε αφορολόγητο όριο στα εισοδήματα για το ποσό που υπήρχε στο πρώτο κλιμάκιο του ενιαίου πίνακα εισοδήματος και ίσχυε για όλες τις κατηγορίες εισοδημάτων. Από 01.01.2013, τελευταίο έτος εφαρμογής του ν. 2238/94, καταργήθηκε το θεσμοθετημένο αφορολόγητο ποσό και ο οφειλόμενος φόρος για εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις σύμφωνα με τον πίνακα

Κλιμάκιο Εισοδήματος	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
25.000	22 %	5.500	25.000	5.500
17.000	32%	5.540	42.000	10.940
Υπερβάλλον	42%			

μειώνεται κατά το ποσό των δύο χιλιάδων εκατό (2.100) ευρώ, όταν το φορολογητέο εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι ενός χιλιάδων (21.000) ευρώ. Εάν το ποσό του φόρου είναι μικρότερο των δύο χιλιάδων εκατό (2.100) ευρώ, το ποσό της μείωσης περιορίζεται στο ποσό του αναλογούντος φόρου. Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του ως άνω, σε περίπτωση που το φορολογητέο εισόδημα υπερβαίνει το ποσό των είκοσι ενός χιλιάδων (21.000) ευρώ, το ποσό της μείωσης μειώνεται κατά εκατό (100) ευρώ ανά χίλια (1.000) ευρώ του φορολογητέου εισοδήματος. Επίσης ο νόμος ορίζει ότι, όταν το φορολογητέο εισόδημα υπερβαίνει το ποσό των σαράντα δύο χιλιάδων (42.000) ευρώ, δεν χορηγείται καμία μείωση φόρου.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΜΕΙΩΣΗΣ ΦΟΡΟΥ ΜΕ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ

Βασική προϋπόθεση, κατά τον υπολογισμό του φόρου σύμφωνα με τα παραπάνω και προκειμένου να διατηρηθεί ακέραιο το ποσό της μείωσης του φόρου των 2.100€ ή να διατηρηθεί όπως αυτό διαμορφώνεται μειούμενο αναλόγως του ύψους του εισοδήματος μέχρι τις 42.000€, ο φορολογούμενος απαιτείται να προσκομίσει αποδείξεις σε ποσοστό 10% του φορολογητέου εισοδήματος του. Σε περίπτωση που δεν προσκομίζεται το απαιτούμενο ποσό αποδείξεων, ο φόρος προσαυξάνεται κατά τη θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου ποσού αποδείξεων, με ανώτατο όριο τις 10.500€ και του προσκομισθέντος ποσού αποδείξεων, η οποία πολλαπλασιάζεται με συντελεστή 22% . Στα όρια και στα είδη των αποδείξεων κάθε φορολογικό έτος μπορεί να υπάρξουν αλλαγές.

5.2 ΝΕΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ - ΝΕΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Σύμφωνα με τον νόμο 4110/13 η προοδευτική κλίμακα φορολογίας άλλαξε και αντικαταστάθηκε με τρεις νέες κλίμακες φορολογίας. Εγκαταλείφθηκε η έννοια του συνολικού εισοδήματος .Κάθε κατηγορία εισοδήματος φορολογείται με διαφορετικό φορολογικό συντελεστή. Επίσης έχουν υποστεί μείωση και οι πηγές εισοδήματος σε τέσσερις από έξι, και εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα :

Α. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ
Β. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
Γ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
Δ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΥΠΕΡΑΞΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Πηγή Α: Το ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτή εργασία και από συντάξεις περιλαμβάνει τα πάσης φύσης εισοδήματα σε χρήμα ή σε είδος που αποκτούνται μέσα στο πλαίσιο της υφιστάμενης, της παρελθούσης ή της μελλοντικής εργατικής σχέσης. Φορολογείται με φορολογικούς συντελεστές σύμφωνα με την παρακάτω κλίμακα:

Κλίμακα για μισθωτούς και συνταξιούχους :

Κλιμάκιο Εισοδήματος	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
25.000	22 %	5.500	25.000	5.500
17.000	32%	5.540	42.000	10.940
Υπερβάλλον	42%			

ΠΗΓΗ Β: Ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα θεωρείται το σύνολο των εσόδων από τις επιχειρηματικές συναλλαγές μετά την αφαίρεση των επιχειρηματικών δαπανών, των αποσβέσεων και των προβλέψεων για τις επισφαλείς απαιτήσεις. Στα έσοδα από επιχειρηματικές συναλλαγές περιλαμβάνονται και τα έσοδα από την πώληση των στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης, καθώς και το προϊόν της εκκαθάρισης της, όπως αυτά προκύπτουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους. Ειδικά, για τον προσδιορισμό του εισοδήματος από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα στα έσοδα από επιχειρηματικές συναλλαγές περιλαμβάνονται τα έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, πτηνοτροφικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων. Επίσης, το εισόδημα από ατομική γεωργική επιχείρηση υποβάλλεται σε φόρο με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%). Ειδικά για το οικονομικό έτος 2014 (χρήση 2013) για το δηλωθέν εισόδημα από ατομική γεωργική επιχείρηση εφαρμόζεται αυτοτελώς η κλίμακα μισθωτών-συνταξιούχων. Τα εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται με φορολογικούς συντελεστές σύμφωνα με την παρακάτω κλίμακα:

Κλίμακα κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα :

Κλιμάκιο Εισοδήματος	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
50.000	26 %	13.000	50.000	13.000
Υπερβάλλον	33%			

- Το εισόδημα από ατομική γεωργική επιχείρηση υποβάλλεται σε φόρο με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%). Ειδικά για το οικονομικό έτος 2014 (χρήση 2013) για το δηλωθέν εισόδημα από ατομική γεωργική επιχείρηση εφαρμόζεται αυτοτελώς η κλίμακα μισθωτών-συνταξιούχων

ΠΗΓΗ Γ: Ως εισόδημα από κεφάλαιο θεωρείται το εισόδημα εκείνο που αποκτά ένα φυσικό πρόσωπο και το οποίο προκύπτει μέσα στο φορολογικό έτος σε μετρητά ή σε είδος με τη μορφή μερισμάτων, τόκων, δικαιωμάτων, καθώς και το εισόδημα από ακίνητη περιουσία. Τα μερίσματα φορολογούνται με φορολογικό συντελεστή φόρου 10%, οι τόκοι φορολογούνται με φορολογικό συντελεστή φόρου 15% και τα δικαιώματα φορολογούνται με συντελεστή φόρου 20%. Το εισόδημα από ακίνητη περιουσία θεωρείται το εισόδημα σε χρήμα ή σε είδος που προκύπτει από την εκμίσθωση ή την ιδιοχρησιμοποίηση ή τη δωρεάν παραχώρηση γης και ακινήτων. Φορολογείται με φορολογικούς συντελεστές με βάση την παρακάτω κλίμακα:

Κλίμακα εισοδημάτων από ακίνητα και κινητές αξίες :

Κλιμάκιο Εισοδήματος	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	ΣΥΝΟΛΟ	
			Εισοδήματος	Φόρου
12.000	10%	1.200	12.000	1.200
Υπερβάλλον	33%			

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Από τη χρήση του 2014 η κλίμακα εισοδημάτων από ακίνητα και κινητές αξίες ισχύει μόνο για εισοδήματα από ακίνητες αξίες. Οι νέες φορολογικές κλίμακες ισχύουν για εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2014 (χρήση 2013) και μετά.

ΠΗΓΗ Δ: Κάθε εισόδημα που προκύπτει από υπεραξία μεταβίβασης με επαχθή αιτία ακίνητης περιουσίας ή ιδανικών μεριδίων αυτής η εμπράγματος δικαιώματος επί ακίνητης περιουσίας η ιδανικού μεριδίου αυτού ή συμμετοχών οι οποίες έλκουν πάνω από το 50% της αξίας τους άμεσα ή έμμεσα από ακίνητη περιουσία και δεν συνιστά επιχειρηματική δραστηριότητα, υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων. Ο φορολογικός συντελεστής με τον οποίο φορολογείται το εισόδημα που απομένει από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου είναι 15%.

Παράδειγμα:

Με τη νέα κλίμακα φορολογούμενος με εισόδημα 15.000 ευρώ από μισθωτή εργασία θα πληρώσει φόρο 1.200 ευρώ αφού $(15.000 \cdot 22\%) - 2.100$ η μείωση φόρου = 1200€. ενώ με την ενιαία κλίμακα για τα εισοδήματα του 2012 ο φόρος αυτός θα ανερχόταν στα 1.240 ευρώ αφού για τις πρώτες 5.000€ υπήρχε αφορολόγητο, για τα επόμενα $7.000 \cdot 10\% = 540\text{€}$ και για τα υπόλοιπα $3.000 \cdot 18\% = 700\text{€}$. Άρα $540 + 700 = 1.240\text{€}$ προς φορολόγηση.

Εάν ο φορολογούμενος έχει και εισόδημα από μισθώσεις ακίνητων αξιών 10.000€ θα του αναλογεί φόρος $10.000 \cdot 11\% = 1.100\text{€}$, οπότε συνολικά θα πληρώσει φόρο $1.240 + 1.100 = 2.340\text{€}$. Με την ενιαία κλίμακα για τα εισοδήματα του 2012 ο φόρος αυτός θα ανερχόταν στα 3.360€, αφού το εισόδημα φορολογούταν αθροιστικά από τις πηγές.

Οπότε $15.000 + 10.000 = 25.000\text{€}$ συνολικό εισόδημα προς φορολόγηση. Για τις πρώτες 5.000€ υπήρχε αφορολόγητο, για τα επόμενα $7.000 \cdot 10\% = 700\text{€}$, για τα υπόλοιπα $4.000 \cdot 18\% = 720\text{€}$ και για τα επόμενα $9.000 \cdot 25\% = 2.250\text{€}$. Άρα $700 + 720 + 2.250 = 3.360\text{€}$ προς φορολόγηση.

Κλίμακα Φορολογίας φορολογικό έτος 2015(Χρήση 2014)

ΜΙΣΘΩΤΟΙ & ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ	ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (€)	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜΑΚΙΟΥ (€)	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (€)	ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΟΥ (€)
	25.000	22%	5.500	25.000	5.500
	17.000	32%	5.440	42.000	10.940
	ΥΠΕΡΒΑΛΛΟΝ	42%			
ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ & ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ	50.000	26%	13.000	50.000	13.000
	ΥΠΕΡΒΑΛΛΟΝ	33%			
ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ	12.000	11%	1.320	12.000	1.320
	ΥΠΕΡΒΑΛΛΟΝ	33%			

5.3 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΦΟΡΟΥ

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΦΟΡΟΥ

Οι περισσότερες δαπάνες που εξέπιπταν από το εισόδημα των φορολογούμενων καταργήθηκαν ή μεταφέρθηκαν ως μειώσεις φόρου. Πλέον από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις εξαιρούνται:

- Η αποζημίωση εξόδων διαμονής και σίτισης και η ημερήσια αποζημίωση που έχουν καταβληθεί από τον εργαζόμενο αποκλειστικά για σκοπούς της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εργοδότη,
- Η αποζημίωση για έξοδα κίνησης που καταβάλλονται από τον εργοδότη για υπηρεσιακούς λόγους, εφόσον αφορούν έξοδα κίνησης που πραγματοποιήθηκαν από τον εργαζόμενο κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του, και αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά

- Το επίδομα αλλοδαπής που χορηγείται σε υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών και των λοιπών δημόσιων πολιτικών υπηρεσιών,
- Οι κρατήσεις υπέρ των ασφαλιστικών ταμείων, οι οποίες επιβάλλονται με νόμο,
- Οι ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλει ο εργαζόμενος περιλαμβανομένων των εισφορών εργοδότη και εργαζομένου υπέρ των επαγγελματικών ταμείων που έχουν συσταθεί με νόμο,
- Η εφάπαξ καταβαλλόμενη παροχή από ταμεία πρόνοιας και ασφαλιστικούς οργανισμούς του Δημοσίου, καθώς και επαγγελματικά ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο στους ασφαλισμένους και τα εξαρτώμενα μέλη του ασφαλισμένου,
- Η αξία των διατακτικών σίτισης αξίας έως έξι (6) ευρώ ανά εργάσιμη ημέρα,
- Οι παροχές ασήμαντης αξίας μέχρι του ποσού των είκοσι επτά (27) ευρώ ετησίως,
- Τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται από τον εργαζόμενο ή τον εργοδότη για λογαριασμό του εργαζομένου στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων και
- Τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται από τον εργοδότη για την ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή κάλυψη του υπαλληλικού του προσωπικού ή για την κάλυψη του κινδύνου ζωής ή ανικανότητάς του στο πλαίσιο ασφαλιστηρίου συμβολαίου, μέχρι του ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ ετησίως ανά εργαζόμενο.

Καθώς και οι ακόλουθες κατηγορίες εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις απαλλάσσονται από το φόρο:

- Το εισόδημα που αποκτάται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους από αλλοδαπό διπλωματικό ή προξενικό εκπρόσωπο, κάθε φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε πρεσβεία, διπλωματική αποστολή, προξενείο ή αποστολή αλλοδαπού κράτους για τη διεκπεραίωση κρατικών υποθέσεων που είναι πολίτης του εν λόγω κράτους και κάτοχος διπλωματικού διαβατηρίου, καθώς και από κάθε φυσικό

πρόσωπο που εργάζεται σε θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Διεθνούς Οργανισμού που έχει εγκατασταθεί βάσει διεθνούς συνθήκης την οποία εφαρμόζει η Ελλάδα.

- Η διατροφή που λαμβάνει ο/η δικαιούχος, σύμφωνα με δικαστική απόφαση ή συμβολαιογραφική πράξη.
- Η σύνταξη που καταβάλλεται σε ανάπηρους πολέμου και σε θύματα ή οικογένειες θυμάτων πολέμου, καθώς και σε ανάπηρους ειρηνικής περιόδου, στρατιωτικούς γενικά, που υπέστησαν βλάβη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους,
- Το εξωϊδρυματικό επίδομα και κάθε συναφές ποσό που καταβάλλεται σε ειδικές κατηγορίες ατόμων με αναπηρίες.
- Οι μισθοί, οι συντάξεις και η πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε ανάπηρους με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%).
- Το επίδομα ανεργίας που καταβάλλει ο Ο.Α.Ε.Δ. στους δικαιούχους ανέργους, εφόσον το άθροισμα των λοιπών εισοδημάτων του φορολογούμενου δεν υπερβαίνει ετησίως τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.
- Το επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης συνταξιούχων (Ε.Κ.Α.Σ.) που καταβάλλεται στους δικαιούχους.
- Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στους αναγνωρισμένους πολιτικούς πρόσφυγες, σε αυτούς που διαμένουν προσωρινά στην Ελλάδα για ανθρωπιστικούς λόγους και σε όσους έχουν υποβάλει αίτηση για αναγνώριση προσφυγικής ιδιότητας, η οποία βρίσκεται στο στάδιο εξέτασης από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, από φορείς που υλοποιούν προγράμματα παροχής οικονομικής ενίσχυσης των προσφύγων, τα οποία χρηματοδοτούνται από την Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Το επίδομα επικίνδυνης εργασίας που καταβάλλεται με τη μορφή πτητικού, καταδυτικού, ναρκαλιείας, αλεξιπτωτιστών, δυτών και υποβρυχίων καταστροφών σε αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και οπλίτες των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας, της

Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και του Λιμενικού Σώματος, καθώς και η ειδική αποζημίωση που καταβάλλεται στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό και τα πληρώματα ασθενοφόρων του Ε.Κ.Α.Β. που εκτελούν διατεταγμένη υπηρεσία με αεροπορικά μέσα για παροχή Α΄ Βοηθειών, κατά ποσοστό εξήντα πέντε τοις εκατό (65%).

ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Οι μειώσεις φόρου με τον νέο ΚΦΕ ίσχυαν μόνο για την κατηγορία εισοδήματος μισθωτών και συνταξιούχων. Το έτος 2015 όμως με την ΠΟΛ.1052/20.02.2015 ορίζεται ότι ορισμένες δαπάνες που μειώνουν τον φόρο εισοδήματος για το 2014 και μετά, δεν ισχύουν μόνο για μισθωτούς και συνταξιούχους. Σύμφωνα με εγκύκλιο της Γενικής Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων διευκρινίζεται ότι στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 17, 18, και 19 του ΚΦΕ με τις οποίες αναγνωρίζεται η δυνατότητα μείωσης του προκύπτοντος φόρου για δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, για δωρεές προς συγκεκριμένους φορείς καθώς και λόγω αναπηρίας, εμπίπτουν όχι μόνο οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι αλλά όλοι οι φορολογούμενοι ανεξαρτήτως της κατηγορίας εισοδήματος που αποκτούν, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο, καθόσον οι σχετικές διατάξεις δεν παραπέμπουν στην κλίμακα του άρθρου 15 (κλίμακα φορολόγησης μισθωτών-συνταξιούχων), όπως συμβαίνει με τη μείωση φόρου του άρθρου 16 Ν.4172/2013, μείωση του φόρου 2.100 ευρώ.

Ειδικότερα η εγκύκλιος προβλέπει:

- **Τη μείωση φόρου κατά διακόσια (200) ευρώ** δικαιούνται όλοι οι φορολογούμενοι, ανεξαρτήτως πηγής εισοδήματος, εφόσον οι ίδιοι ή και τα εξαρτώμενα μέλη τους εμπίπτουν σε κάποια από τις κατηγορίες που αναφέρονται στο νόμο. Ειδικά για τα πρόσωπα με αναπηρία τουλάχιστον 67% διευκρινίζεται ότι για την απόδειξη της αναπηρίας απαιτείται γνωμάτευση από ΚΕΠΑ ή ΑΣΥΕ.
- **Τη μείωση φόρου για ιατρικές δαπάνες** δικαιούνται όλοι οι φορολογούμενοι, ανεξαρτήτως πηγής εισοδήματος, εφόσον οι ίδιοι ή

και τα εξαρτώμενα μέλη τους έχουν δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, είτε στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου. Το ποσό του φόρου μειώνεται σε ποσοστό 10% για τα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, εφόσον τα έξοδα αυτά υπερβαίνουν το 5% του φορολογητέου εισοδήματος του φορολογούμενου. Το ποσό της μείωσης ανεξαρτήτως του ποσού των εξόδων δεν υπερβεί τις 3000 ευρώ.

Στην έννοια των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης περιλαμβάνονται:

- Οι αμοιβές που καταβάλλονται σε γιατρούς και ιατρικά κέντρα όλων των ειδικοτήτων για ιατρικές επισκέψεις, εξετάσεις και θεραπείες.
- Τα έξοδα νοσηλείας που καταβάλλονται σε νοσηλευτικά ιδρύματα. ιδιωτικές κλινικές και οι δαπάνες που καταβάλλονται για τη διαρκή κάλυψη ιατρικών αναγκών, όπως είναι οι συνδρομές σε επιχειρήσεις που παρέχουν συνεχή ιατρική κάλυψη.
- Έξοδα για ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη γενικά.
- Αμοιβές που καταβάλλονται σε νοσηλευτές για την παροχή υπηρεσιών σε ασθενή κατά τη νοσηλεία του σε νοσοκομείο ή κατ' οίκον.
- Η δαπάνη για την αντικατάσταση μελών σώματος με τεχνητά μέλη και η δαπάνη αγοράς και τοποθέτησης οργάνων όπως ακουστικά βαρηκοΐας, γυαλιά οράσεως, βηματοδότες κλπ.
- Έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης καθώς και δαπάνη για δίδακτρα ή τροφεία σε ειδικές για την πάθησή τους σχολές, ιδρύματα ή οργανισμούς, τέκνων με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 40%. εφόσον το ετήσιο εισόδημα των τέκνων αυτών δεν υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ.

- Ποσό ίσο με το 50% της δαπάνης που καταβάλλεται σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων.

Τα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης μειώνουν το φόρο του έτους στο οποίο καταβλήθηκαν, έστω και αν οι υπηρεσίες παρασχέθηκαν το προηγούμενο έτος.

- **Τη μείωση φόρου για δωρεές προς συγκεκριμένους φορείς,** δικαιούνται όλοι οι φορολογούμενοι, ανεξαρτήτως πηγής εισοδήματος και το ποσό του φόρου μειώνεται κατά 10% επί των ποσών δωρεών εφόσον οι δωρεές αυτές υπερβαίνουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους τα 100 ευρώ. Το συνολικό ποσό των δωρεών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% του φορολογητέου εισοδήματος. Οι φορείς προς τους οποίους τα καταβαλλόμενα ποσά δωρεών αναγνωρίζονται για έκπτωση από το φόρο αναφέρονται αναλυτικά στην Πολ. 1010/2-1-2014. Για τη μείωση του φόρου φυσικού προσώπου λαμβάνεται υπόψη και η αξία των ιατρικών μηχανημάτων και ασθενοφόρων αυτοκινήτων που μεταβιβάζονται λόγω δωρεάς στα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία που αποτελούν ΝΠΙΔ και επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό.
- ✓ **Παράδειγμα εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης.** Το ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση την κλίμακα, μειώνεται κατά ποσοστό 10% κάθε καταβαλλόμενης.

Έστω φορολογούμενος έχει ιατρικές και νοσοκομειακές δαπάνες συνολικού ποσού 10.000 ευρώ. Το ποσοστό της μείωσης υπολογίζεται ως εξής:

$$10.000 \times 10\% = 1.000.$$

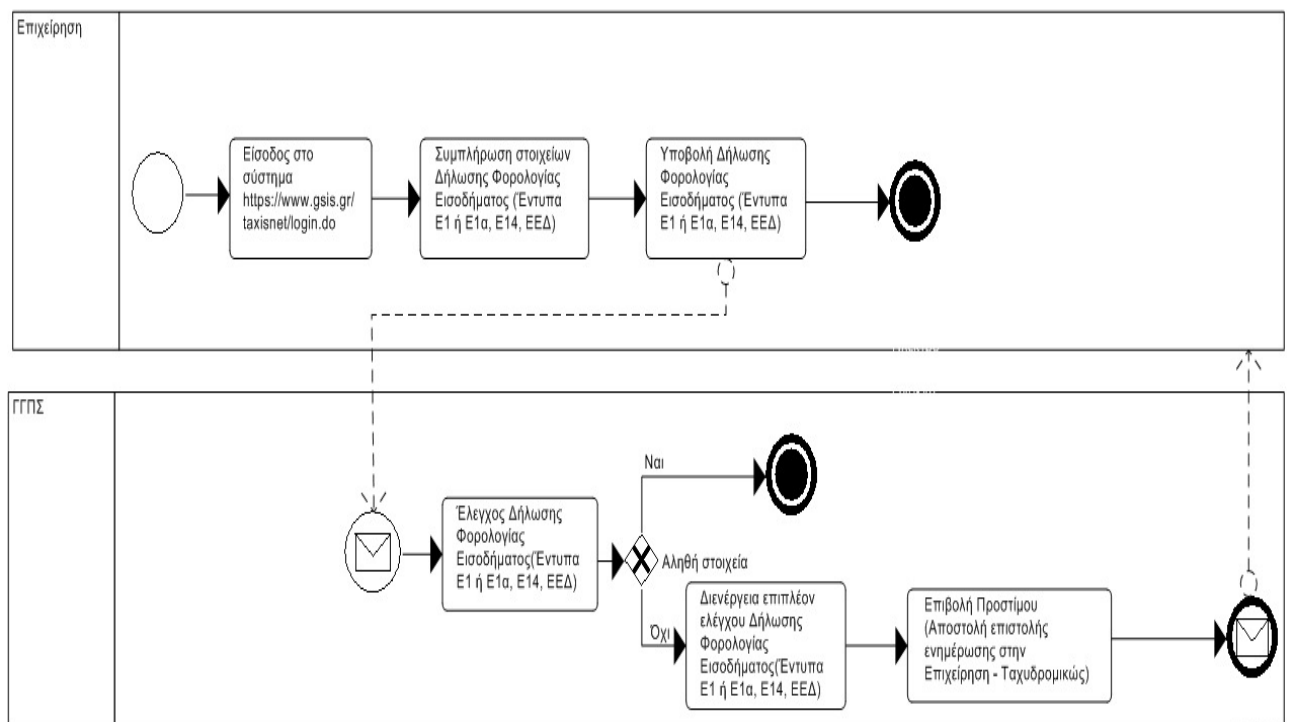
Συνεπώς, το ποσό του φόρου που θα προκύψει με βάση την κλίμακα θα μειωθεί κατά 1.000 ευρώ.

5.4 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

Οι φορολογούμενοι υποχρεούνται να υποβάλουν ηλεκτρονικά, μέσω Taxisnet, τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος.

Για την ηλεκτρονική υποβολή των φορολογικών δηλώσεων οι φορολογούμενοι θα πρέπει να διαθέτουν κωδικούς πρόσβασης στο Taxisnet. Ο υποψήφιος νέος χρήστης του Taxisnet συμπληρώνει ηλεκτρονικά την αίτηση εγγραφής του και μετά θα πρέπει να μεταβεί στη Δ.Ο.Υ., για να παραλάβει τον κλειδάριθμο. Οι προθεσμίες υποβολής των φορολογικών δηλώσεων δεν διαφέρουν ανάλογα με τις κατηγορίες εισοδημάτων που πρόκειται να δηλωθούν. Για όλους ανεξαιρέτως τους φορολογουμένους ισχύει μία προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Η διαδικασία φαίνεται από το παρακάτω διάγραμμα ροής:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ

ΕΝΤΥΠΗ ΜΟΡΦΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ Ε1

Ε1		ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2014				ΠΡΟΣΟΧΗ: ΤΑ ΠΟΣΑ ΜΕ ΔΥΟ (2) ΔΕΚΑΔΙΚΑ	
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ 1-1-2013 ΕΩΣ 31-12-2013 ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΕ ΔΥΟ ΑΝΤΙΤΥΠΙΑ		(α)*	(β)*	ΤΜΗΜΑ*			
Προς τη Δ.Ο.Υ.:		ΤΑΧ. ΚΩΔ.		(γ)*	ΑΡ. ΚΑΤΑΧΟΡΗΣΗΣ*		
Δ.Ο.Υ. προηγ. υποβολής						ΕΚΠΡΟΣΒΕΣΙΜΗ*	
ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (ΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΑ) **						Κ.Ε.Π.Υ.Ο.*	
ΤΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΟΥ	ΕΠΩΝΥΜΟ (ΩΠΙΣ ΣΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ)	ΟΝΟΜΑ	ΟΝ. ΠΑΤΕΡΑ	ΑΡ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘ. ΦΟΡΛ. ΜΗΤΡ.		
	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΓΓΕΛΜΑΤΟΣ (ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΣ-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΣΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ Η ΧΩΡΙΟ)	ΤΗΛΕΦΩΝΟ			ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ		
	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ (ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΣ-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΣΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ Η ΧΩΡΙΟ)	ΤΗΛΕΦΩΝΟ			ΕΓΓΑΜΟΣ	1	
ΤΗΣ ΣΥΖΥΓΟΥ	ΕΠΩΝΥΜΟ (ΩΠΙΣ ΣΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ)	ΟΝΟΜΑ	ΟΝ. ΠΑΤΕΡΑ	ΑΡ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘ. ΦΟΡΛ. ΜΗΤΡ. ΣΥΖΥΓΟΥ		
	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ Η ΕΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΕΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ			ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ		
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ (ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΣ-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΣΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ Η ΧΩΡΙΟ)	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΑΡΙΘ. ΦΟΡΛ. ΜΗΤΡ. ΕΚΠΡΟΣΒΕΣΙΜΟΥ		
ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				Υπόχρεου	Της συζύγου		
1. Είστε νέος φορολογούμενος (υποβάλλετε δήλωση για πρώτη φορά);	327	ΝΑΙ	1	328	ΝΑΙ	1	
2. Είστε κάτοικος εξωτερικού και υποχρεούσθε να υποβάλετε φορολ. δήλωση στην Ελλάδα;	319	ΝΑΙ	1	320	ΝΑΙ	1	
3. Εξαίρεση από την προσκόμιση αποδείξεων (παρ. 2 άρθρο 9 Κ.Φ.Ε.);	023	ΝΑΙ	1	024	ΝΑΙ	1	
4. Υποβάλλεται η δήλωση από κηδεμ. σχολάζ. κληρον. μεσεγ.προσωρ. διαχ. ή σύνδικο πτώχ.;	329	ΝΑΙ	1				
5. Υποβάλλεται η δήλωση από επίτροπο, κηδεμόνα ανηλίκου ή δικαστικό συμπαραστάτη;	330	ΝΑΙ	1				
6. Υποβάλλεται η δήλωση από κληρονόμο του φορολογουμένου που απεβίωσε;	331	ΝΑΙ	1				
7. Είστε συνταξιούχος και γεννηθήκατε μέχρι 31-12-1948;	013	ΝΑΙ	1	014	ΝΑΙ	1	
8. Έχετε κάνει έναρξη επιτηδεύματος για πρώτη φορά από 1-1-2013 και μετά;	017	ΝΑΙ	1	018	ΝΑΙ	1	
9. Είστε επιτηδεύματίας που φορολογείται με τις διατάξεις παρ. 1 του άρθρου 45 ΚΦΕ ;	019	ΝΑΙ	1	020	ΝΑΙ	1	
10. Ασκείτε εμπορική επιχείρηση και γεννηθήκατε μέχρι την 31-12-1951 ;	027	ΝΑΙ	1	028	ΝΑΙ	1	
11. Εμπίπτετε στις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 73 ν. 3842/2010 ;	025	ΝΑΙ	1	026	ΝΑΙ	1	
12. Κατοικείτε μόνιμα σε νησί με πληθυσμό κάτω από 3.100 κατοίκους;	007	ΝΑΙ	1	008	ΝΑΙ	1	
13. Είστε κάτοικος χώρας Ε.Ε. (εκτός Ελλάδας) και αποκτήσατε στην Ελλάδα πάνω από το 90% του συνολ. εισοδ. σας;	385	ΝΑΙ	1	386	ΝΑΙ	1	
14. Έχετε περιουσία (ακίνητα, καταθέσεις κλπ.) στο εξωτερικό;	029	ΝΑΙ	1	030	ΝΑΙ	1	
15. Ανήκετε στην κατηγορία των ολικώς τυφλών, κινητικά αναπήρων πάνω από το 80% κτλ.;	905	ΝΑΙ	1	906	ΝΑΙ	1	
16. Ανήκετε στην κατηγορία των βαριά κινητικά αναπήρων με ποσοστό 80% ;	913	ΝΑΙ	1	914	ΝΑΙ	1	
17. Είστε αξιωματικός ή ημεδαπό κατώτερο πλήρωμα εμπορικού πλοίου;	911	ΝΑΙ	1	912	ΝΑΙ	1	
ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ							
1. Δικαιούσθε μείωση φόρου 200€ λόγω αναπηρίας 67% και πάνω κτλ.;	001	ΝΑΙ	1	002	ΝΑΙ	1	
2. Αριθμός προσώπων του πίνακα 9 με αναπηρία 67% και πάνω κτλ. (αριθμητικά)	005			006			
ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ							
Α. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ							
1. Άθροισμα καθαρών ποσών από μισθούς, ημερομίσθια κτλ. (εκτός παρ. 2, 3, 4)	301			302			
2. Άθροισμα καθαρών ποσών από κύριες συντάξεις (εκτός περιπτ. 1, 3, 4)	303			304			
3. Άθροισμα καθαρών ποσών από επικουρικές συντάξεις, μερίσματα, κτλ. (εκτός περιπτ. 1, 2, 4)	321			322			
4. Αμοιβές αθλητών και επιδόματα ανέργων των παρ. 2 & 3 του αρθρ. 33 ν. 1892/90	317			318			
5. Εισόδημα από ατομ.επιχ.παροχής υπηρεσιών ή ελευθ.επαγγ.της παρ. 1 αρθρ.45 ΚΦΕ	307			308			
6. Άθροισμα καθαρών ποσών από παροχή εργασίας με εργόσημο	309			310			
7. Εισόδημα από οικοδομικά ένοσημα, αυτασφάλιση κτλ	311			312			
8. Εισόδημα των περιπτ. 1,2,3,4,5,6,7 για το οποίο δεν υπάρχει ηλεκτρονική πληροφόρηση	343			344			
Β. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ							
1. Καθαρό εισόδημα ατομ. επιχ/σης βάσει βιβλ. ή στοιχ.	461			462			
2. Καθαρό εισόδημα προηγ. περιπτ. 1 μόνο από αλιευτική δραστηριότητα	921			922			
3. Καθαρό εισόδημα από συμμετοχή σε συνεκμετάλλευση μη υπαγόμενη στο αρθ.10 ΚΦΕ	919			920			
4. Καθαρό εισόδημα ατομικής επιχείρησης με βάση το αντικειμενικό σύστημα							
Νομός (Δήμος/Διαμερίσματα ή Κοινότητα) εκμετάλλευσης	Είδος παραγωγής (α) είδος καλλιέργειας (β) είδος εκτροφής (γ) είδος άλλης παραδ.	Καθαρός (1) (α) ολικό (β) ύψος (γ) άλλων παραδ.	Όσοτερο Ηλεκτρονικό Πεδίο	Αρτεύσιμο/Μη αρτεύσιμο	Καθαρό εισόδημα: (2) (α) από ατόμιο (β) από κοινή ύδρευση (γ) από άλλες παραδ.	Συνολικό Καθαρό Εισόδημα (3) = (1) x (2)	
Σύνολο καθαρού γεωργικού εισοδήματος με βάση το αντικειμενικό σύστημα	915			916			
5. Καθαρό εισόδημα προηγ. περιπτ. 4 μόνο από αλιευτική δραστηριότητα	923			924			
Μειών: α) Ενοίκια που καταβλήθηκαν για μίσθωση γεωργικής γής	335			336			
β) Αξία καινούργιου πάγιου εξοπλισμού	326		x 25% ή 50%	337			

* Συμπληρώνεται από την υπηρεσία ** Επαληθεύστε τα στοιχεία του ΠΙΝΑΚΑ 1. Σε περίπτωση αλλαγής οι διορθώσεις να γίνουν απευθείας πάνω στο έντυπο.

(ΕΙΚΟΝΑ ΑΠΟ 1^Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ)

ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ-TAXISNET

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Υποβολή Δηλώσεων 2015

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Αρχική Σελίδα
Ο λογαριασμός μου
Εφαρμογές TAXISnet
Προσωπ. Πληρ/ση
Αποσύνδεση

ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

- Οδηγίες χρήσης
- Συχνές ερωτήσεις

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΤΟΥΣ : 2015 ▾

Έντυπο	Κατάσταση	Αριθμός / Ημ/νία υποβολής	Λειτουργίες εντύπου		
			Υποβολή	Εκτύπωση Δήλωσης	Εκτύπωση Πράξης Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου
E1	Δεν έχει υποβληθεί		Δήλωσης E1	PDF HTML	PDF
E2 του υπόχρεου	Δεν έχει υποβληθεί		E2 Υπόχρεου	PDF HTML	
E2 της συζύγου	Δεν έχει υποβληθεί		E2 Συζύγου	PDF HTML	
E3	Δεν έχει υποβληθεί		Δήλωσης E3	PDF HTML	

Άλλες λειτουργίες	Σχόλια	
Ενημέρωση Βεβ. Αποδοχών	Οδηγίες Συμπλήρωσης	Φορολογικός Οδηγός
E1 KENO	E2 KENO	E3 KENO
Αξιολόγηση - Προτάσεις	Παρατηρήσεις και προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας του Συστήματος	
<u>ΠΡΟΣΟΧΗ!!!</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Όσοι υποβάλλουν τα έντυπα E2, E3 πρέπει να τα ΟΡΙΣΤΙΚΟΠΟΙΟΥΝ πριν την τελική υποβολή του E1 2. Οι εκτυπώσεις PDF μπορούν να αποθηκεύονται στο PC σας για μελλοντική χρήση 3. Οι υποστηριζόμενοι φυλλομετρητές (Browsers) είναι οι IE και FireFox 4. Ανοίξτε ένα φυλλομετρητή ανά σταθμό εργασίας, χωρίς άλλα παράθυρα ή tabs 5. Η πλοήγηση από σελίδα σε σελίδα πρέπει να γίνεται μόνο με τα κουμπιά της εφαρμογής 6. Για έξοδο από την εφαρμογή πατήστε οπωσδήποτε το κουμπί Αποσύνδεση (πάνω δεξιά) 	

5.5 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ

Τα τεκμήρια διαβίωσης για κατοικίες, αυτοκίνητα και άλλα περιουσιακά στοιχεία με στόχο τον προσδιορισμό του τεκμαρτού εισοδήματος είναι στα σχέδια του κράτους να καταργηθούν. Η διαδικασία που η εφορία θα γνωρίζει τα περιουσιακά στοιχεία των φορολογούμενων αναμένεται να γίνεται με την εφαρμογή του ηλεκτρονικού περιουσιολόγιου. Η εφορία θα έχει στη διάθεσή της για κάθε φορολογούμενο έναν ατομικό ηλεκτρονικό φάκελο που θα περιέχει πλήρη στοιχεία για όλα τα εισοδήματα, ακίνητα και κινητά περιουσιακά στοιχεία όπως είναι κατοικίες, οικόπεδα, αγροτεμάχια, αυτοκίνητα, σκάφη αναψυχής, πισίνες, δάνεια, καταθέσεις, πιστωτικές κάρτες, μετοχές, ομόλογα, νοσήλια, δίδακτρα ακόμα και τις δαπάνες για φως, νερό, τηλέφωνο κλπ στο εσωτερικό αλλά και στο εξωτερικό.

Θα διευκολυνθούν καταλυτικά οι διασταυρώσεις στοιχείων από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, καθώς με το πάτημα ενός κουμπιού θα μπορεί να φανεί αν ο φορολογούμενος δηλώνει εισόδημα που υπολείπεται από το άθροισμα των δαπανών του για δόσεις στις τράπεζες, δίδακτρα, γιατρούς, λογαριασμούς και λοιπές καταναλωτικές δαπάνες.

Από τη στιγμή που θα τεθεί σε ισχύ το εν λόγω μέτρο, τότε οι φορολογούμενοι δεν θα έχουν να αντιμετωπίσουν ένα «θεωρητικό» εισόδημα το οποίο θα προκύπτει επειδή έχουν στην κατοχή τους ένα σπίτι, ένα αυτοκίνητο ή ένα σκάφος αναψυχής. Αυτό ουσιαστικά σημαίνει ότι η εφορία θα καταγράφει μέσω των έμμεσων τεχνικών ελέγχου αν υπάρχουν αδικαιολόγητες καταθέσεις στον τραπεζικό λογαριασμό ενός φορολογουμένου, αν πραγματοποιούνται πολύ μεγάλες δαπάνες και αν οι δαπάνες αυτές δικαιολογούνται από τα εισοδήματα που εμφανίζονται στη φορολογική δήλωση.

ΤΡΟΠΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Κάθε χρόνο, μέσα από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης που θα υποβάλουν σε ηλεκτρονική μορφή οι φορολογούμενοι, θα καταγράφονται όλες οι πληροφορίες για τα εισοδήματα

τους, τα έσοδα, την κινητή και ακίνητη περιουσία, τις αποταμιεύσεις και τις δαπάνες διαβίωσής τους σε ηλεκτρονικό φάκελο ξεχωριστά για κάθε πολίτη.

Η διαδικασία δημιουργίας του περιουσιολογίου γίνεται ως εξής:

- Με αξιοποίηση κάθε περιουσιακού στοιχείου που έχει δηλωθεί στις φορολογικές αρχές, στην ΔΕΗ, στο κτηματολόγιο, στις πολεοδομίες, σε δήμους, κλπ. και τα οποία δεν θα ξαναδηλωθούν.
- Με ειδική δήλωση των φορολογουμένων. Η δήλωση εξασφαλίζει κατοχύρωση ιδιοκτησίας, σύνδεση με δίκτυα (ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ), κλπ. Σε καμία περίπτωση η δήλωση αυτή δεν αντικαθιστά τον αναγκαίο τίτλο ιδιοκτησίας. Είναι απλώς μία απαραίτητη προϋπόθεση για τη νομική κατοχύρωση-εκμετάλλευση του περιουσιακού στοιχείου.
- Με τη δημιουργία ειδικής υπηρεσίας εντοπισμού αδήλωτων περιουσιακών στοιχείων. Η εφαρμογή του περιουσιολογίου θα συνοδευθεί και με τη δημιουργία μηχανισμού εντοπισμού αδήλωτων περιουσιακών στοιχείων.

Τα στελέχη του νέου οικονομικού επιτελείου αναμένουν το περιουσιολόγιο να αποτελέσει βασικό όπλο κατά της φοροδιαφυγής. Με βάση το περιουσιολόγιο θα προσδιοριστεί η φοροδοτική ικανότητα κάθε φορολογουμένου, αφού σε αυτό θα περιλαμβάνονται όλα τα εισοδηματικά και περιουσιακά του στοιχεία.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση της εργασίας καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η φορολογία των φυσικών προσώπων έχει υποστεί πολλές αλλαγές και συνεχίζει να υπόκειται σε αυτές, με συνέπεια σταδιακά να χάνει την πρωταρχική δομή της ραχοκοκαλιάς της. Αυτή τη φορά η τεχνολογία, η οποία έχει καθιερωθεί στην καθημερινή, προσωπική, αλλά και στην επαγγελματική ζωή των ανθρώπων έρχεται για ακόμη μια φορά να επέμβει στα συνηθισμένα δρώμενα και στον τρόπο φορολόγησης των φυσικών προσώπων .

Μέχρι πρότινος όπως αναφέρθηκε στα παραπάνω στοιχεία η φορολογία των φυσικών προσώπων γινόταν με την υποβολή των έντυπων φορολογικών δηλώσεων στην εφορία. Το εισόδημα φορολογούταν στο πραγματικό ποσό είτε στο τεκμαρτό. Με την κατάργηση των τεκμηρίων και την εφαρμογή του ηλεκτρονικού περιουσιολόγιου το κράτος επιθυμεί να καταφέρει η φορολόγηση να μην γίνεται πλέον σε θεωρητικά εισοδήματα αλλά σε πραγματικά.

Οι πιο σημαντικές και διακριτές αλλαγές είναι η κατάργηση του θεσμοθετημένου αφορολόγητου, καθώς ίσχυε για όλες τις πηγές εισοδημάτων των φυσικών προσώπων ενώ τώρα έχει μεταφερθεί ως μείωση φόρου των 2.100€ μόνο στα εισοδήματα από μισθούς και συντάξεις. Μόνο για εισοδήματα από μισθούς και συντάξεις ίσχυαν και οι μειώσεις στο φόρο από έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης. Από το 2015 αυτή η μείωση ισχύει για όλους ανεξαρτήτως πηγής εισοδήματος. Η κλίμακα φορολογίας εισοδήματος μέχρι και το έτος 2012 ήταν ενιαία για όλα τα εισοδήματα από όποια πηγή και αν προέρχονταν. Αυτό άλλαξε και δημιουργήθηκαν νέες με διαφορετικούς συντελεστές για κάθε πηγή εισοδήματος.

Το γεγονός ότι έχουν γίνει αρκετές αλλαγές σε συντελεστές φορολογίας και μειώσεις δαπανών από το εισόδημα φανερώνει την προσπάθεια της φορολογικής αρχής να πατάξει την φοροδιαφυγή. Επίσης και την μείωση της άνισης και άδικης φορολόγησης των χαμηλών εισοδηματικών στρωμάτων με την εφαρμογή του ηλεκτρονικού περιουσιολόγιου .

Είναι γνωστό και εύλογο ότι για το κράτος το μεγαλύτερο ποσό των εσόδων του είναι από τους φόρους και προσπαθεί με τις συνεχείς αλλαγές να αυξήσει αυτά τα έσοδα. Από την άλλη όμως υπάρχει αρκετή δυσκολία στην σχεδόν κάθε χρόνο αλλαγή της νομοθεσίας για την αποστήθιση και εφαρμογή της από τους πολίτες, τους επαγγελματίες λογιστές, τους καθηγητές και τους φοιτητές.

Φορολογικές αλλαγές στην χώρα μας είναι προς συζήτηση σχεδόν σε καθημερινή βάση τα τελευταία χρόνια καθώς η χώρα βρίσκεται υπό το καθεστώς των δανειστών, και τροποποιήσεις στη φορολογία θα συνεχίζουν να πραγματοποιούνται για αρκετό καιρό ακόμη.

Για τους λόγους αυτούς, οι επιστήμονες της οικονομίας οφείλουν να ερευνούν και να συγκρίνουν το φορολογικό παρελθόν και τους νόμους που ισχύουν στην σημερινή εποχή σε ελληνικό πλαίσιο αλλά και σε παγκόσμιο. Οφείλουν να πραγματοποιούν έρευνα διότι τους δίνεται πλέον η μέγιστη δυνατότητα να το πραγματοποιήσουν μέσω της τεχνολογίας και της μέχρι τώρα ιστορίας και πορείας της φορολογίας, κάτι που στα πρώτα εγχειρήματα για φορολόγηση δεν ήταν δυνατόν. Έχουν υποχρέωση να οραματίζονται, να προβλέπουν και να υλοποιούν σχέδιο και πρόγραμμα για ένα επιτυχημένο μέλλον. Να δημιουργήσουν νέα ή να δυναμώσουν τα παλιά θεμέλια για μια ισχυρή φορολογική πολιτική και σταθερούς νόμους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Σγουρινάκης, Ν., Μιχελινάκης, Β., Καραντάνα, Α., & Νάνου, Μ., (2011): Κώδικα Φορολογία Εισοδήματος: Ερμηνεία κα Λογιστική Αντιμετώπιση, 3^η Έκδοση, Αθήνα: Οικονομική Βιβλιοθήκη
- Σγουρινάκης, Ν., Πανταζόπουλος, Π., (2012): Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος: Ερμηνεία και λογιστική Αντιμετώπιση. 4^η Έκδοση, Αθήνα: Οικονομική Βιβλιοθήκη
- Σγουρινάκης, Ν., Μιχελινάκης, Β., Καραντάνα, Α., & Νάνου, Μ., (2013): Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος. Ερμηνεία και Λογιστική Αντιμετώπιση. 4^η Έκδοση. Αθήνα : Οικονομική Βιβλιοθήκη.
- Σγουρινάκης, Ν. & Μιχελινάκης, Β. (2013). Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος .Ερμηνεία και Λογιστική Αντιμετώπιση . 5^η Έκδοση. Αθήνα : Οικονομική Βιβλιοθήκη.
- Σγουρινάκης, Ν., Μιχελινάκης, Β., (2014) : Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος. Ερμηνεία και Λογιστική Αντιμετώπιση. 6^η Έκδοση, Αθήνα : Οικονομική Βιβλιοθήκη.
- Καραγιάννης, Ι., Καραγιάννη, Α., Καραγιάννης Δ., (2015) : Φορολογικά Φοροτεχνικά. Υπολογισμός του Φόρου Εισοδήματος-Φορολογικές Δηλώσεις-Παραδείγματα & Εφαρμογές στην Πράξη (Ο.Ε, Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε., ατομικές κλπ). 18^η Έκδοση. Θεσσαλονίκη, Ιδιωτική
- Καούνης, Δ., (2014) : Φορολογία Εισοδήματος, Αθήνα, Αυτοέκδοση
- Σγουρινάκης, Ν., Μιχελινάκης, Β., (2015): Πρακτικές Λύσεις Φορολογίας και Λογιστικής, Α' τόμος, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη
- Σγουρινάκης, Ν., Μιχελινάκης, Β., (2015) : Πρακτικές Λύσεις Φορολογίας και Λογιστικής, Β' τόμος, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη
- Φλώρος, Α. (2010). Φορολογική Λογιστική Αθήνα : Σύγχρονη Εκδοτική.
- Γεωργακόπουλος Θ, & Πάσχος Π (1998) . Εισαγωγή στη Φορολογία, Αθήνα : Μπένου
- Αγαπητός, Γ., (1986): Η Φορολογία Εισοδήματος στην Ελλάδα: Τιμαριθμική και εναρμόνιση με ΕΟΚ. Αθήνα: ΚΕΠΕ
- «Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος: Φυσικών και Νομικών Προσώπων» Ν. 4172/13

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- gsis.gr
- epixeirisi.gr
- logistis.gr
- taxheaven.gr
- forin.gr
- hpaccount.com
- union.gr
- forologikanea.gr
- in.gr
- economist.gr
- taxspirit.gr
- nexusmanagementconsultants.gr
- pwc.com
- oforotexnis.gr
- ethnos.gr
- imerisia.gr
- skai.gr
- tovima.gr
- fle.gr
- wikipedia.org
- www.ekivolos.gr